

INHOUD

Editoriaal.....	1
Theorie	2
Praktijk.....	12
Portefeuille.....	20
Lezersvragen	27
Beleggingsrooster	32

Beste abonnee,

Als u de mainstream media moet geloven, dan dreigt er groot deflatiegevaar: als mensen hun consumptie uitstellen, dan gaan de winsten zakken, en als gevolg daarvan stort de economie in elkaar. We zijn dus verplicht te consumeren, willen we geen nieuwe crisis op ons geweten hebben.

Dit, in een notendop, is de onzin die je krijgt na 40 jaar Keynesiaanse indoctrinatie aan onze universiteiten. Geen rechtschapen mens kan begrijpen hoe méér consumeren ons uit de schuldenput kan halen, en geen kromgestudeerd econoom kan u uitleggen hoe het bijdrukken van papiertjes ook maar één economisch probleem oplost. Deflatie zou het probleem zijn, terwijl inflatie net alles duurder maakt!

In dit nummer wil ik u dan ook opnieuw een stevige brok Oostenrijkse economische theorie voorschotelen. Vrees niet: ik maak het niet te moeilijk. De reden dat mensen bang geworden zijn van theorie is omdat wij het afgeleerd hebben om te vertrouwen op ons eigen gezond verstand. Specialist komen op tv en die zullen het toch wel beter weten zeker?

Niets van. Iedereen die over een gezond stel hersenen beschikt, kan de meest basale economische wetmatigheden snappen en die vervolgens toepassen op beleggen om er zijn voordeel mee doen. Dat geldt ook voor een begrip van de termen inflatie en deflatie. Dat zijn zelfs zo'n eenvoudige fenomenen dat ik ze in dit voorwoord kan uitleggen met een metafoor: inflatie, dat is de melk aanlengen. Deflatie, dat is die laten indikken.

Voila. Daarmee weet alles wat u moet weten over beide begrippen. Snappen hoe die vervormd zijn, wat politici bedoelen wanneer ze zeggen dat deflatie een gevaar is, en de tragikomische beleidsmaatregelen die ze als gevolg van hun foute analyse nemen, dat alles snappen en kunnen kaderen, dat is het waar het op aankomt.

In dit nummer vindt u dus zoals gewoonlijk de noodzakelijke financiële analyses van goud, zilver, bitcoin en onze aandelenselectie. Maar ik betracht toch steeds samen met u het ruimer kader in het oog te houden. De prijzen worden aan de eindmeet uitgereikt, maar ik ben er toch van overtuigd dat enkel beleggers met een langetermijnvisie deze monetaire orkaan zullen doorstaan.

Beste groeten,
Brecht.

MACROTRENDS is een uitgave van:

Mr. Market bvba
Lindendorp 44/B
3990 PEER

Ondernemingsnummer: 859.787.808

Abonnementen:

e-mail : support@macrotrends.be

Afgifte LEUVEN 1
P409341

Theorie

In de Financial Times van donderdag 3 april stond te lezen: “ECB seen as unlikely to act despite deflation fears.” De inflatie in de eurozone is laag, en dat blijkt een probleem te zijn voor de ECB. De doelstelling is om die rond de twee procent te houden, en vandaag is die maar een halve procent. Journalisten speculeren dan ook over wat de ECB in juni gaat doen, wanneer de nieuwe inflatiecijfers bekend zullen worden.

Ik zou niet weten waar ik moet beginnen om dit “hannekesnest” aan valse tegenstellingen te ontwarren. Deflatie wordt als een probleem gezien, inflatie als de oplossing, en de economie als een beheersbare machine, die gewoon nu en dan eens wat bijgesteld moet worden. Drie illusies op rij. Hoe begin ik met de bevattelijke ontwarring van zo’n janboel, zonder u te vervelen?

Ik laat mij inspireren door Lewis Carroll: “If you don’t know where you’re going, any road’ll take you there”. Waar ik mijn uitleg ook begin, finaal zullen we uitkomen op totaal tegengestelde conclusies: deflatie is niet het probleem, maar de oplossing, inflatie is niet de oplossing, maar het probleem, en de economie, als geheel, is helemaal niét beheersbaar, tot spijt van wie ’t benijdt!

Ik begin dus bij de eerste associatie die in mij opkomt, en dat is Hilversum III, van Herman Van Veen. Misschien kent u dat liedje niet, maar daar komt een lijn in voor: “de melkboer lengde fluitend zijn melk een beetje aan”. Maar fluitend of niet, het is fraude. Doen individuen dit, dan noemen we dat “valsemunterij”. Doen overheden dit, dan noemen we dit “monetair beleid”.

In wat volgt wil ik u meenemen op een reis door de monetaire theorie van de Oostenrijkse School, en u laten zien hoe absurd het debat over inflatie door mainstream economen eigenlijk gevoerd wordt. Noch Paul De Grauwe, noch Paul Krugman, noch enige andere Paul snapt er een jota van, en dat zeg ik in alle nederigheid. Sla me dood, maar iemand moet het zeggen: weg met die valse profeten.

Geldproductie

De vaststelling waarmee we kunnen beginnen is vrij simpel: in ons monetair systeem produceert de overheid het geld, en de markt de goederen. Dat dit móét fout lopen, moge duidelijk wezen. Zoals Mises ons namelijk geleerd heeft, kan centrale planning niet werken, omdat de informatie die je daarvoor nodig hebt, enkel in een vrije markt gegenereerd kan worden.

Dit geldt niet in het minst voor geld zelf. Produceert de overheid meer geld dan er vraag naar is, dan jaagt teveel geld op te weinig goederen, en krijg je een algemene stijging van het prijsniveau. Produceert de overheid minder geld dan er vraag naar is, dan jaagt te weinig geld op teveel goederen, en krijg je het omgekeerde: een algemene daling van het prijsniveau.

Een stijging van het algemeen prijsniveau is echter géén inflatie, maar slechts een gevolg ervan. En deflatie moet navenant ook niet begrepen worden als het zakken van marktprijzen, maar als de oorzaak daarvan. What goes up, must come down. Als je de geldhoeveelheid opblaast, tja, dan kun je je verwachten aan een deflating, vroeg of laat. De navenante prijsniveaus zijn daar verklikers van, meer niet.

Inflatie en deflatie zijn dan ook termen die men enkel kan gebruiken om respectievelijk de monetaire ingrepen door de overheid mee aan te duiden, en de éénmalige natuurlijke reactie van de markt. In een vrije markt bestaat helemaal geen inflatie, en deflatie dus ook niet. Die laatste treedt op wanneer de markt het geld dat de overheid teveel heeft geproduceerd opslokt, maar is dus een reactie, geen basale toestand.

Sectorele fluctuaties niet te na gesproken is het algemeen prijspeil in een vrije economie dus stabiel: algemeen dalende prijzen trekken producenten

“Hilversum III bestond nog niet, maar ieder had zijn eigen stem. Op elke steiger klonk een lied. Van Paljas ooooof Jeruzalem.” - Fluitend of niet, de melk aanlengen met water, dat is fraude.

Inflatie en devaluatie zijn synoniemen. Devaluatie wordt echter meer gebruikt in een internationale context: “Japan heeft zijn munt gedevalueerd tegenover China”. Domestiek betekent dat dat Japan zijn geldhoeveelheid geïnflateerd heeft.

Vroeger was ik nogal tegen Hayek, omdat ik vond dat hij wat socialistische trekjes vertoonde. Sinds ik echter het Objectivisme van Rand achter mij gelaten heb, en het rijk van de probabiliteit ontdekt heb, snap ik wat hij bedoelde met “tacit knowledge”. Als Mises zegt dat de informatie die je nodig hebt om centraal te plannen enkel in een vrije markt gegenereerd kan worden, dan bedoelt hij dat 80 % van onze kennis nooit expliciet wordt gemaakt, en er dus ook geen berekeningen over kunnen gemaakt worden. Wat een genie moet je niet zijn om dus epistemologie met economie te verbinden? Hayek en Mises deden het. Grote menen!

van geld aan, algemeen stijgende prijzen producenten van goederen. De prijs van geld is koopkracht, en wanneer die begint te stijgen, tja, dan kun je maar beter een goudmijn openen om te profiteren van die stijging. Tot er zoveel geld geproduceerd wordt dat de procentuele koopkracht ervan weer zakt onder de winstmarges die je in de rest van de economie kunt behalen. En dan ga je terug werken in je buurtwinkel.

Zo regelt de markt zijn eigen productie, zelfs wanneer het over geld gaat. Het prijssysteem is wérkelijk het achtste wereldwonder, en ik ben er zwaar door gefascineerd. Ik zou hier nog veel meer over kunnen vertellen, maar goed, daarvoor koopt u dit blad niet. Laten we even kijken naar de techniek waarmee inflatie wordt gecreëerd, en hoe die noodzakelijkerwijs aan haar einde moet komen in een crisis waarin we tegelijkertijd hyperinflatie én deflatie zullen zien.

Papiergeld

Eerst nog wat theorie over geld. Spreek je met een echte goldbug, dan zal hij je vroeg of laat vergasten op dit citaat van JP Morgan: “Gold is money, everything else is credit”. In hun ogen kan papier nooit geld zijn, omdat het geen “intrinsieke” waarde heeft. Maar zoals ik in MT December al heb uitgelegd, bij de analyse van bitcoin, is het hebben van “intrinsieke waarde” net een probleem voor geld: wanneer de geldsoort ook nog voor iets anders dan ruil kan gebruikt worden, dan is de vraag ernaar niet louter monetair, maar ook industrieel.

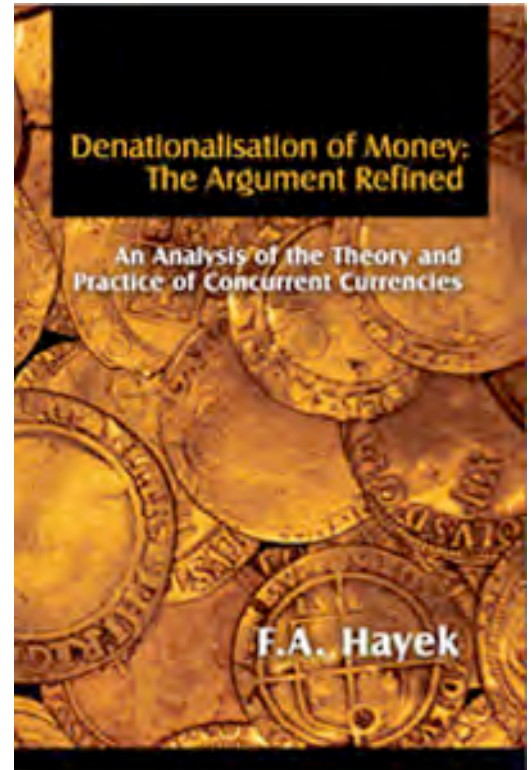
Daarom is goud beter geld dan zilver. De vraag ernaar wordt veel meer bepaald door de monetaire behoeften dan door de industriële behoeften. Als morgen een half miljard Indiërs beslist een zilveren halsketting voor hun vrouw te kopen, dan schiet de prijs de hoogte in. Als morgen de Chinese economie in crisis gaat, en de productie van zonnepanelen stilvalt, dan kan de prijs van zilver in omgekeerde zin enorm zakken. Goud is beter geld dan zilver, omdat het in mindere mate aan die aanbod- en vraagschokken is blootgesteld.

Wat dan met papiergeld? Kun je dat voor iets anders gebruiken dan ruil? In feite niet. Je zou al uw euro's in specie kunnen opvragen en gebruiken bij een sanitaire stop, maar dat zou wel heel duur toiletpapier zijn. De intrinsieke waarde van papiergeld, de gebruikswaarde zeg maar, is dus heel dicht bij nul. Maar net daardoor is de koopkracht ervan vrij stabiel. Of dat zou tenminste zo zijn, mochten de overheden er met hun fikken van af blijven.

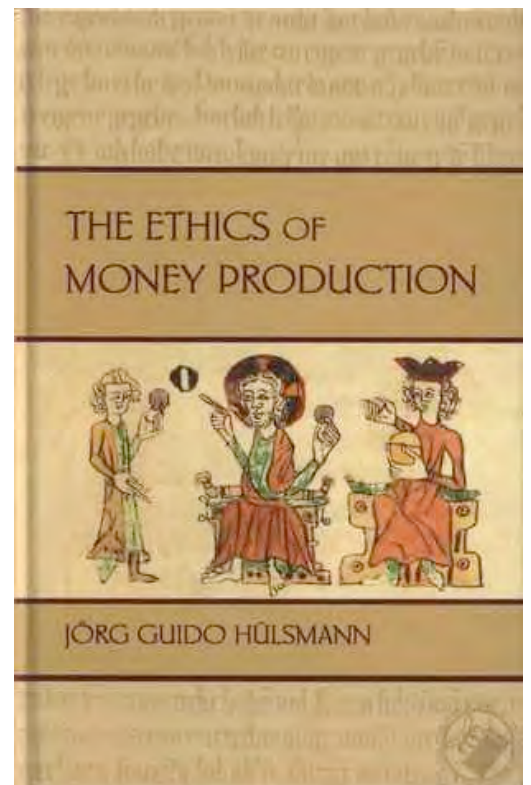
Het is dus niet omdat goldbugs een grote afkeer tegenover dit monetaire systeem hebben (ik ook, geloof me vrij, het reduceert vrije burgers tot fiscale slaven) dat de techniek waarmee dat systeem geld uitgeeft, op zich niet legitiem zou zijn. Het enige probleem is dat de uitgifte van geld door dat systeem gemonopoliseerd is geworden. Maar op zich is er met papiergeld niets mis.

Sta me toe dit aan te tonen met een voorbeeld. Als ik een papiertje uitgeef met daarop de belofte dat ik binnen een jaar 100 euro zal terugbetalen aan de houder van dat papiertje, en die houder (bijvoorbeeld een vriend van mij) gebruikt dat beloftebriefje (mijn neologisme voor “obligatie”) om een ander mee te betalen, dan is daarmee helemaal niets mis, op voorwaarde dat die ander dat vrijwillig aanvaardt.

Als heel veel mensen dat doen, zo'n beloftebriefjes uitschrijven en elkaar ermee betalen, dan kunnen die beloftebriefjes zelf ook geld worden. Mises heeft ons geleerd dat waarde volstrekt subjectief is. Wel, dat geldt ook voor de waardering van ruilmiddelen. En dat geldt niet in het minst voor de waardering van ruilmiddelen zelf! Als morgen mensen vinden dat tandpasta geld is, dan is dat zo, of dat u dat nu irrationeel vindt of niet. Go with the flow (but keep your head low – and watch out for the branches!)

Nog een aanrader van Hayek: “De de-nationalisering van geld”. Het idee dat staten geld moeten produceren is zo ingeburgerd bij ons, dat wij ons de private geldproductie zelfs niet meer kunnen voorstellen.

Ook “The Ethics of Money Production” van Jorg-Guido Hulsmann is een aanrader. Lezen maar! Alsof uw leven ervan afhangt. Want dat doet het ook ...

Papiergeld kan dus evengoed geld zijn als goud. Als veel mensen obligaties als betaalmiddel aanvaarden, dan wordt die vorm van betalen courant (vandaar, in het Engels: currency). Papiergeld heeft in dat scenario “opgeld gemaakt”. Dat betekent dat men het is beginnen te waarderen, niet meer louter om zijn onderpand, maar omwille van het feit dat het toch zo gemakkelijk ruilen is met die dingen.

Het monetaire is dus niet simpel: een standaard geformuleerde belofte op het teruggeven van een bepaalde hoeveelheid geld kan zelf ook geld worden. Daar is niets mis mee, op voorwaarde dat het onderpand van het onderpand van het onderpand (vul het aantal lagen aan dat u nodig heeft) finaal toch iets materieels is: piramides mag je bouwen, als de basis maar “rock solid” is. Of “gold solid”, in ons geval.

Werken met papiergeld, of “credit money” zoals Mises (Mises, 1912, The Theory of Money and Credit) dat noemde, is dus eigenlijk geen probleem. In tegendeel eigenlijk. In vergelijking met goud zijn er bijvoorbeeld veel minder opslag- en beveiligingskosten aan verbonden, en omdat papier nu eenmaal gemakkelijker te transporteren is, is ook die kost lager. Dat gaat nog veel meer op voor volledig gedematerialiseerd geld: de transactiekost van digitaal geld is bijna niets.

In een vrije markt is papiergeld dus een keurige geldvorm. Niets op aan te merken. Het enige waar je voor moet zorgen is dat de nominale waarde die op het beloftebriefje vermeld staat zo goed mogelijk overeenkomt met de reëel onderliggende waarde. Het is sowieso al moeilijk om die twee aparte waarderingen – dat van het onderpand, en dat van de drager zelf – met elkaar te vergelijken, maar wanneer je ook nog eens zou gaan rommelen met het onderpand, tja, dan loopt de hele boel in het honderd.

En laat het nu exact dat zijn overheden met het onderpand doen: fiduciair geld – dat is geld met een private belofte als onderpand – is gecorrumpeerd geworden door de uitgave van fiatgeld. Het is essentieel dat u het verschil tussen beide snapt, want het is in deze theoretische krochten van de monetaire theorie dat de macht zich ophoudt, en verwarring zaait. Dat varkentje gaan we nu eens wassen.

Fiducie versus fiat

Fiduciair geld (geld dat gebouwd is op basis van vertrouwen – fiducie), ontstaat wanneer mensen elkaar gaan betalen in schuldbekentenissen. Zoals hierboven is gedemonstreerd, is dit geen enkel probleem: waarderingen zijn subjectief, en wat geld is, hangt af van wat mensen het meest nuttig vinden. Heeft men vertrouwen in de afbetalingscapaciteit van de persoon die het beloftebriefje uitschrijft, en kan men met dat beloftebriefje zelf ook andere mensen betalen, dan is dat maar zo. Geen vuiltje aan de lucht.

Fiatgeld is echter geheel andere koek. “Fiat” is Latijn en betekent letterlijk “Zorg dat datgene wat ik beslist heb, uitgevoerd wordt”. Zo kunnen we in Genesis 1:1-3 (Vulgata Clementina, 1592) lezen: “Dixitque Deus : Fiat lux. Et facta est lux” wat je vrij kunt vertalen als (ik volgde nooit Latijn) “God zei: laat er licht zijn. En toen was was er licht.”

In zijn huidige betekenis wordt “zijn fiat geven” gezien als het toestemmen met iets. Maar origineel betekende het dus eigenlijk “laat mijn wil geschieden”. Geen toestemming, geen reactie op een vraag, maar een bevel, een actie die uitgaat van iemand die macht heeft.

Het onderscheid tussen beiden moet u net zo groot zien als het onderscheid tussen macht en autoriteit, een onderscheid dat ik in MT februari ook al heb uitgelegd: macht, dat is “the ability to hurt”, autoriteit, dat is “the ability to inspire”. Macht neem je, autoriteit verdien je. Macht heeft geen principes, autoriteit groeit door er zich aan te houden. Analooq is fiatgeld gebaseerd op het eerste, fiduciair geld gebaseerd op het tweede.

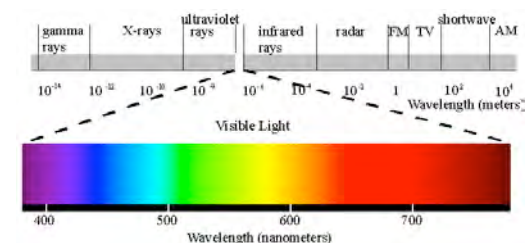

Waarom heet een boekhoudkantoor in de volksmond een “fiduciaire” (tenminste in Vlaanderen)? Omdat de interne keuken van een bedrijf een gevoelige zaak is, en men in alle vertrouwen over zijn financiën moet kunnen spreken met die boekhouder. Zo is het ook met fiduciair geld: het is geld dat gebaseerd is op vertrouwen.

Vertrouwen is een commodity. Dat snappen wij in het Westen niet meer, omdat onze filosofie FUBAR is (Fucked Up Beyond All Recognition). Maar ik heb het u al eerder gezegd (MT December), en ik zeg het nu opnieuw:

“Als we onze definitie van wat echt is beperken tot datgene wat we direct visueel kunnen waarnemen, bestaat ook liefde niet, rechtvaardigheid niet, noch enige andere abstractie. Zou u dat werkelijk durven beweren? Nee toch? Welaan dan: het is niet omdat je iets niet kunt zien dat het daarom niet bestaat. We kunnen het ons voorstellen, en dat is de enige test die we moeten maken: is het voorstelbaar, dan bestaat het. Tenminste in ons hoofd. Maar dat is de enige plaats waar het moet bestaan om het waarde te kunnen toedichten.”

Of nog: Niet enkel het visuele is materieel. Alles wat u kan voelen is materieel. Ik definieer energie als alles wat buiten ons waarnemingsbereik valt, en materie als alles wat daarbinnen valt. Bijgevolg is energie een synoniem van ruimte, en materie een synoniem van vorm. In volgende nummers ga ik hier meer over vertellen, want, geloof het of niet, ook bij beleggen speelt dit een rol.

Dat kan u trouwens zelf beredeneren. Als iemand u om geld vraagt, waar gaat u dan naar kijken? Zijn zeden natuurlijk. Leeft die persoon liederlijk? Of vraagt hij u geld om een doel te bereiken? Hoe groot is zijn afbetalingscapaciteit? Is die persoon realistisch over zijn doelen? Heeft hij in het verleden steeds zijn schulden afbetaald? Met andere woorden: is deze persoon te vertrouwen? Doet hij wat hij zegt? Kan hij autoriteit doen gelden, als het over zijn persoonlijke eer gaat?

Al die vragen zijn bij fiatgeld niet van tel: u bent verplicht om de waardering die een ander u voorhoudt zonder kritiek te accepteren. U mag zelfs niet nadenken over die vragen, want dat is taboe. De machthebber gaat ervan uit dat u zijn autoriteit zonder mopperen aanvaardt, en doet u dat niet, dan bent u een apostaat, een heiden, een afvallige. De waardering van zijn uitgegeven geld in twijfel trekken, of erger nog, zijn geld niet meer gebruiken, dat is een regelrechte daad van subversiviteit.

Het woord “fiat” lijkt dus wel op “fiduciair”, maar is zo tegengesteld daaraan als u zich maar kan inbeelden. Terwijl fiduciair geld ontstaat uit een vrijwillige interactie van mensen in de vrije markt, ontstaat fiatgeld via een dwangoperatie vanwege de overheid. Fiatgeld is niet gebaseerd op vertrouwen, dat u in eigen oordeel aan iets kan geven, maar op het gedwongen moeten aanvaarden van het oordeel van een ander, of u dat nu wil of niet.

Waarom dit zo belangrijk is, leg ik u in volgend punt uit. Ik ga u hierbij zelfs een primeur geven: ikzelf ben niet tegen Fractional Reserve Banking, die als de grote schuldige van de crisis wordt aangewezen. Dit is een nieuw artikel dat ik aan het voorbereiden ben, en dat academisch te zwaar is om hier in uw maag te splitsen, maar wat wel nuttige inzichten kan opleveren wanneer Yellen weer eens begint te “yellen”: roepen dat er groot deflatiegevaar dreigt is dikke zever. Straks zien we waarom.

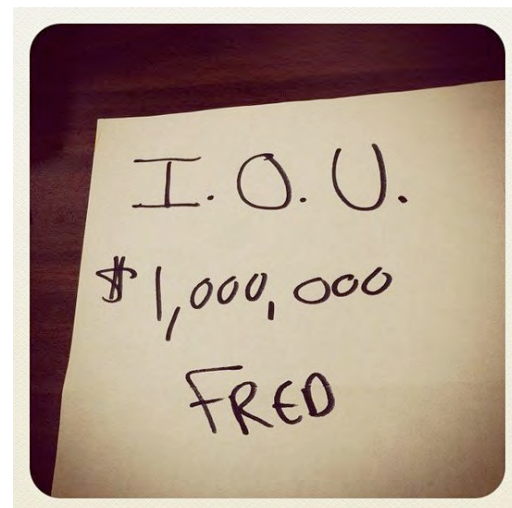
Banken

Eerst een woord over banken. In eerdere punten zagen we al dat papiergeld net zo goed geld kan worden als goud. Het heeft minder intrinsieke waarde dan edelmetalen, maar net daarom is het stabiel in zijn koopkracht. Het vraagt ook minder opslagkosten, en een briefje ruilen voor een goed, is simpeler dan gouden munten ruilen, zeker als het over langere afstanden gaat.

Er is echter een probleem met papiergeld dat we nog niet besproken hebben, en dat is dat mijn beloftebriefje, waarop “100 euro te betalen aan toonder” staat, over tijd natuurlijk minder waard wordt. Als ik al een deel van mijn obligatie heb afbetaald, dan krijgt de houder van dat papiertje geen 100 euro meer, maar het overschot. De reële waarde zakt met andere woorden steeds verder weg onder de nominale waarde.

Om die reden – boekhoudkundige complexiteit - zou schuld dus nooit geld kunnen worden. Op het briefje zelf zou bijna bijgehouden moeten worden hoeveel er van het onderpand al terugbetaald is, zodat de waardering correct kan verlopen. Mijn briefje van 100, met een looptijd van een jaar, zou bijvoorbeeld maar 16,66 euro meer waard zijn na tien maanden. Na een volledig jaar zou je met dat briefje finaal ook niemand meer kunnen betalen.

De bedrijven die dit probleem oplossen noemen we banken. Zij zorgen ervoor dat de “backing value” van zo’n briefjes intact blijft. Dat doen ze door heel veel van die briefjes op te kopen, in één fonds te gooien, en dit fonds als onderpand te gebruiken voor geld dat ze zelf uitgeven. De koopkracht van dat geld wordt dan stabiel gehouden door de liquiditeit van het fonds goed te plannen: zorg gewoon dat er voor elke afbetaalde lening een nieuwe in de plaats komt. Helemaal juist komt het nooit uit, maar hoe groter je fonds, hoe beter extreme fluctuaties in de geldhoeveelheid elkaar opheffen.

Een “IOU” (“I owe you”, “ik moet u nog iets”) kan een betaalmiddel zijn, als men maar bereid is die te accepteren. Deze IOU (ook wel obligatie genoemd, of naar mijn neologisme “beloftebriefje”) ziet er in ieder geval niet erg betrouwbaar uit. Ik neem dan ook aan dat ie *vé*r onder par (nominale waarde) zal worden verhandeld.

Op elke obligatie staat een cijfer. Dat is de nominale prijs. Waarde is echter niet nominaal, maar kardinaal: je lust een ijsje meer dan een koek. Tussen prijs (nominaal) en waarde (reël) zit dus steeds een kloof. De PAR-waarde, dat is die nominale waarde. Maar wanneer zo’n obligatie minder waard wordt geacht dan wat er nominaal op vermeld staat (bijvoorbeeld omdat de obligatie-uitgever failliet dreigt te gaan) dan worden die obligaties “onder par” verhandeld.

Beeld u even in wat er gebeurt met fiduciair geld (geld dus, dat is uitgeven op basis van vertrouwen) zijn lening in één keer terugbetaalt. Dan verdwijnt meteen zo'n beloftebriefje. Snap! Het geld is weg, omdat de belofte op basis waarvan dat geld is uitgegeven, nagekomen is. Probeer u zich ook het andere geval voor te stellen: als iemand zijn lening niet meer kan afbetalen, dan verdwijnt zo'n beloftebriefje ook. Snap! Het geld is weg, omdat het onderpand waarop dat geld is gebaseerd, niet gerealiseerd is geraakt.

Stelt u nu even voor dat beide gevallen bilateraal gebeuren, tussen u en de persoon die geld van u geleend heeft. Dat de ontleners bij u zijn lening van 100 euro in één keer terugbetaalt is niet erg. Dan wordt het beloftebriefje (IOU, obligatie) gewoonweg gescheurd. Maar in het andere geval, waarbij de ontleners u komt zeggen dat hij het geld niet kan terugbetalen, dan zit u wel met een probleem. Dan mag u dat uitgeleende geld afschrijven: het komt nooit meer terug.

Maar hoe ziet de werkelijkheid eruit in het scenario waarin beide gevallen multilateraal gebeuren, tussen u en een fonds van personen die van u geleend hebben. Wat is de kans daar dat u uw geld niet meer terugziet? Als honderd mensen in stukjes van één euro bij u geleend hebben, dan moet er al heel wat gebeuren voor die honderd mensen hun lening aan u niet meer kunnen afbetalen. En wat als het fonds zegt dat het die paar euro's op de honderd die niet afbetaald geraken, zelf zal bijleggen? Welk verhaal heeft u dan nog? Geen: het wordt een no-brainer om hier uw geld aan te houden.

Wel, dat is exact wat banken doen in een vrije samenleving: ze poolen al de bilaterale overeenkomsten tussen mensen in één fonds, zodat er gemakkelijker en veiliger kan worden uit geput. Jantje brengt 100 000 euro papiergeld binnen, dat uitgegeven is door Pietje, die beloofd had deze som binnen 1 jaar in specie terug te betalen. Bartje, de bankier, die schrijft zelf een obligatie uit aan Jantje, met de belofte dat hij zijn geld op elk moment kan komen halen, en vervolgens gebruikt hij dat geld om bouwvakker Wardje, die een lening van 87 000 euro nodig heeft om een maand te overbruggen, te helpen, die op zijn beurt een obligatie uitschrijft aan Bartje, met de belofte dat bedrag te zullen terugbetalen.

Was Wardje direct naar Jantje gegaan om die 87 000 euro te vragen, dan zou dat ook gelukt zijn. Maar het is mogelijk dat Jantje vond dat die investering te risicovol was, en ook gewoonweg administratief te lastig: hij wil zijn geld voor een jaar beleggen, niet voor een maand. Al die rompslomp. Geen zin. Het is ook mogelijk dat Wardje, die blijkbaar nogal veel liquiditeit nodig heeft, een foute beslissing aan het nemen is, en dat geld nooit zal kunnen terugbetalen. Ook dat is iets wat Jantje kan doen beslissen om het geld toch niet uit te lenen.

Niet zo als Bartje in het spel komt: hij geeft die 87 000 euro aan Wardje. Evenwel niet zomaar rechtstreeks van het geld dat Jantje bij hem deponeerde. Nee, het geld van Jantje is toegevoegd aan een fonds met al het geld, van iedereen, en dus wordt het risico dat Wardje zijn geld niet kan terugbetalen, tenminste al gespreid. De beloning voor Bartje is winst, als compensatie voor zijn durf om Wardje die 87 000 euro toch te lenen, zelfs al zouden vele individuele klanten van hem dat niet durven doen.

Nu kan u zich afvragen: is dit niet gewoonweg één groot schuldspel? Mijn intuïtie zei oorspronkelijk ja. Net zoals de gemiddelde goldbug kon ik niet snappen hoe een systeem dat op schuld gebaseerd is ooit eerlijk kon zijn, laat staan werken. Tot ik door had dat in de discussie rond fiduciair geld het kind met het badwater is weggegooid: geld uitgeven op basis van belofte is geen probleem, zolang die belofte privaat zijn.

Banken zijn instituties die het maatschappelijk vertrouwen van mensen in elkaar "poolen", zodat er gemakkelijker kan worden uit geput. Daarom ook dat Lenin letterlijk zei: "De beste manier om het kapitalistische systeem te vernietigen is door het geld te bederven." Het lijkt erop dat hij gewonnen heeft.

Banken, dat zijn liquiditeitsfabrieken. Ze huren geld van deposanten die het op dat moment niet nodig hebben, en verhuren dat geld aan ontleners die het op dat moment wel nodig hebben. Op de spread daartussen nemen zij hun winst. Niets mis mee. Enkel wanneer fiatgeld in het spel komt, tja, dan perverteert dat hele systeem.

Fractional reserve banking

Om de fenomenen van inflatie en deflatie ten volle te begrijpen moeten we nu nog even langsgaan bij het concept “FRB”, ofte “Fractional Reserve Banking”. Daarover is al heel wat geschreven, maar ik ben tot de conclusie gekomen dat dit géén probleem is, zoals de meesten denken, maar net de oplossing. Het is het centrale creatie van fiatgeld dat de problemen veroorzaakt, en niet de decentrale creatie van fiduciair geld.

Laten we beginnen bij het begin: kredietgeld heeft grondstofgeld uit de markt gedreven, simpelweg omdat het economischer is. De opslag, het transport en de controle op de echtheid van goud en zilver is vrij duur in vergelijking met dat van papiergeld, en zeker in vergelijking met betalingen via de methode van het grootboek, om van de supergoedkope betaalmogelijkheden met digitale rekeningen nog maar te zwijgen.

Goud of zilver moesten het dus al vrij snel “ontgelden” ten faveure van belofte op de uitbetaling ervan. Het waren meer en meer die belofte die men met elkaar ging ruilen, niet meer de originele grondstof zelf. De fysieke goudvoorraden konden met andere woorden maar beter op dezelfde plaats blijven, want het waren toch alleen maar de rechten erop die van hand tot hand gingen. En wat is er dan gemakkelijker dan die samen te bewaren in één grote kluis?

Nu is er een speciaal kenmerk aan goud en elke andere soort geld: het is “fungibel”, inwisselbaar voor elkaar. Mochten u en ik elk onze eigen hoeveelheid Napoleons in één pot gooien, dan is er na verloop van tijd nog vast te stellen van wie welke munten zijn. Per toeval is het mogelijk dat we er elk onze eigen munten terug uit kunnen halen, maar er is geen methode ter wereld waarmee we zouden kunnen weten dat dat toeval zich effectief voordoet, zelfs al zou dat zo zijn.

Het is dus niet mogelijk voor de bankier om voor elke gedeponeerde som geld deposito-ticketjes uit te schrijven, net zoals de beheerder van een vestiaire dat zou doen in het geval u daar uw jas achterlaat. Tenminste niet als het de bedoeling is om met dat ticketje zelf ook iemand te gaan betalen. Voor een jas, die daar een uur of twee hangt, krijgt u geen ticketje op naam. Voor een som geld, die toch wel belangrijker is, wel.

Wanneer het de bedoeling dus was om met zo’n ticket iemand anders te kunnen betalen, dan kon een gewone bewaargeving niet dienen. De administratieve kost hiervan was immers niet te overzien: je zou de goudsmid op de hoogte moeten brengen van het feit dat niet langer jij, maar uw ruilpartner recht heeft op wat bij hem bewaard wordt, uitrekenen wie tot welke datum de opslagvergoeding moet betalen, enzovoort, enzoverder.

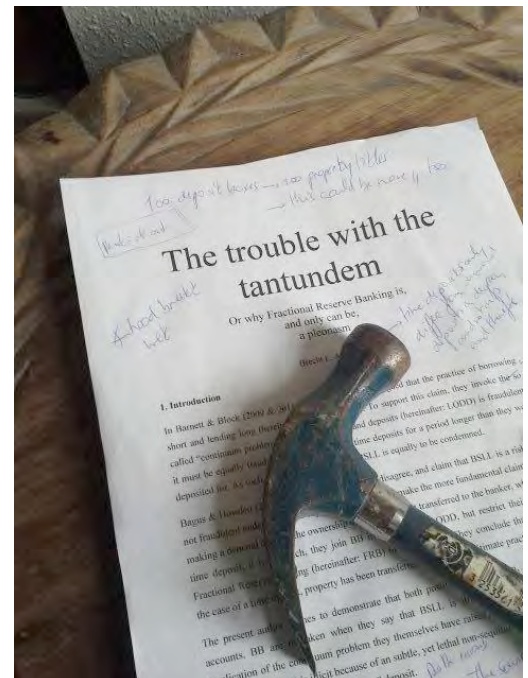
Nee, dan is het goud gewoonweg uitlenen aan die goudsmid veel simpeler. Je komt met hem overeen dat hij het mag gebruiken voor een duur die je samen afspreekt – die duur kan “onmiddellijk” zijn, wanneer je je goud ten allen tijde wil op kunnen vragen, dat noemen we een vraaglening, een beetje zoals iemand uw fiets mag gebruiken tot je hem nodig hebt – en in ruil daarvoor betaalt hij je intrest. Weg opslagkosten! En dat ticketje, dat dus eigenlijk ook een beloftebriefje is, kan nu effectief als betaalmiddel gebruikt worden.

Tussen beide regelingen moet echter een stringent onderscheid worden gemaakt. Geld dat in bewaring wordt gegeven, blijft eigendom van de deposant. De bankier draagt er enkel zorg voor, en kan zelf niet over het goed beschikken. Geld dat wordt uitgeleend, wordt eigendom van de bankier. Hij krijgt er het vruchtgebruik van, en tot het einde van de lening, kan hij dat geld zelf investeren.

Alle geld dat u dus naar de bank hebt gebracht, en in een algemeen fonds is gebracht, is dus een lening van u aan de bank. Het is géén bewaargeving, en dus mag de bank dat geld zelf ook weer gaan uitlenen. Dat is ook de reden

Jesus Huerta de Soto – mijn leermeester in Madrid. Met deze man heb ik al ettelijke debatten gevoerd over de status van het “tantundem” ofte: evendeel. Hij beweert dat wanneer je geld deponert in een algemeen fonds, dit nog steeds een bewaargeving is, en dat de bankier uw geld niet mag uitlenen.

Mijn antwoord aan De Soto, in voorbereiding: “The Trouble With The Tandundem”. Ik beweer dat, omwille van het feit dat de bankier nooit UW exacte munten kan teruggeven – omwille van de fungibiliteit van geld – dit geen bewaargeving kàn zijn. En dus mag de bank deposito’s uitlenen, is FRB niet inflatoir, en kan de schuld van de crisis niet daar liggen. Die ligt namelijk bij centraal bankieren!!!

waarom u interest krijgt: mocht het geld dat u daar deponeerde een bewaargeving zijn, dan zou het u zijn die een vergoeding moet betalen! De opslag van geld kost immers ook wel wat.

In de moderne Oostenrijkse theorie is hierover een levendig debat aan de gang, dat ik in één van mijn volgende artikels hoop te beëindigen. Ik lig daarbij in intellectuele onenigheid met mijn leermeester, Dr. Jesus Huerta De Soto, die beweert dat de goudsmiden historisch gesproken fraude hebben gepleegd omdat ze het geld dat bij hen in bewaring werd gegeven, toch terug uitleenden. Ik betwist dat, en wel om een heel specifieke reden.

Volgt u even mee. Stel u voor dat u een Kruger bij de bankier zou hebben gedeponeerd, in één gemeenschappelijk fonds, samen met het goud van alle andere deposanten. Hoe zou de bankier bij een vraag om terugbetaling u ooit die specifieke munt kunnen teruggeven? Het is het argument dat ik eerder aanhaalde: door de volstrekte inwisselbaarheid van elke monetaire eenheid, kan de bankier onmogelijk uw specifieke munten teruggeven. Ze lijken immers allemaal op elkaar.

Een belofte maken, en die moedwillig niet nakomen, is woordbreuk, maar geen fraude, omdat tenminste de mogelijkheid bestond om dat wel te doen. Fraude, dat is erger dan woordbreuk. Dat is een belofte maken waarvan men weet dat ze niet eens uitvoerbaar is, zelfs al zou men dat proberen. Bijgevolg kan een bankier u beloven dat u het equivalent van uw deposito terug zal krijgen, en daarin falen. Dat is geen fraude. Maar beloven dat hij uw specifieke muntstukken zal teruggeven, wétende dat dit in de praktijk absoluut niet kan, dat is je reinste oplichterij.

Misschien vindt u dit haarklieverij, maar de discussie is van groot belang. Indien het geld dat u in een gemeenschappelijk fonds zou deponeren namelijk een bewaargeving zou zijn, zoals De Soto beweert, en de bank leent dat toch uit, dan zou er inderdaad inflatie gepleegd worden. Dan zou er inderdaad een duplicatie van eigendomstitels plaatsgevonden hebben, met de economische boom-bust cyclus als gevolg.

Maar dat is dus niet zo. Alle geld dat aan een bankier wordt geleend, is voor de duur van die lening eigendom van de bank, en alle geld dat de bank zelf ook weer uitleent, is voor de duur van die lening eigendom van de ontlener. Er is op geen enkel moment een duplicatie van eigendomstitels, en dus ook geen inflatie. Fractional Reserve Banking is met andere woorden een pleonasme: bankieren zonder het uitlenen van deposito's is eenvoudigweg onmogelijk.

Central Banking

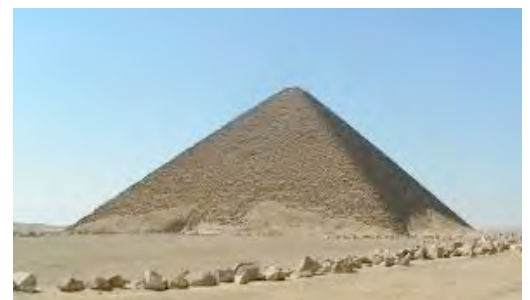
De handeling waarbij we geld achterlaten bij een bankier mag dan al "deponeren" heten, wanneer dat deposito die niet in een aparte kluis wordt bewaard, is het de facto een lening. Dat betekent dat de bank dit geld, voor de duur van die lening, mag gebruiken naar eigen goeddunken. Ze mag dus zelf ook leningen uitschrijven met dat geld, langer of korter, maakt niet uit. Als de bank tegen het einde van de looptijd van haar eigen lening, het geld van de deposant terugbetaalt.

Nu is er een curieus feit aan lenen: het creëert activa. Dat is tegenintuïtief, want je zou net denken dat het geven van je geld aan iemand anders maakt dat je balans krimpt. Maar dat is niet zo: voor die lening kreeg je een onderpand, namelijk de ontlener die zegt: "ik betaal dat geld terug". Een obligatie dus, die al dan niet gehonoreerd zal worden, maar die u wel degelijk als asset in uw boeken mag schrijven.

Het uitlenen van geld vermindert de activa van een bank met andere woorden niet, in tegendeel. Dat betekent dat zij zélf ook nog geld kan gaan lenen. Geld, dat zelf ook weer uitgeleend kan worden, weer nieuwe obligaties oplevert, en de balance sheet opnieuw doet groeien. Kan riskant lijken, maar

Mijn eerste publieke wapenfeit als econoom was een lezing in maart 2011, waarin ik op een zo bevattelijk mogelijke manier het monetaire systeem heb proberen uit te leggen. Veel van wat ik toen verkondigde, verkondig ik nog steeds, met die nuance dat ik in tegenstelling tot toen niet meer tegen Fractional Reserve Banking ben. Ik ben van plan (Louis Neefs: "als ik ooit eens vijf minuten tijd heb") om een vervolglezing te maken die FRB verdedigt. Als er onder jullie mensen zijn die me eens willen uitnodigen om die lezing privaat te geven, wel, u kent mijn adres.

Iets wat ik niet snapte vroeger: geld uitlenen creëert een asset die groter is dan datgene wat je uitleende: namelijk de obligatie van de ontlener waarbij hij je belooft dat geld terug te betalen, plus intrest. Ik, als individu, kan met de obligatie die daardoor ontstaat, nu ook zélf gaan lenen. En het geld dat ik daardoor verkrijg, kan ik opnieuw gaan uitlenen, waardoor een nieuwe obligatie ontstaat, die ik dan opnieuw als onderpand kan gebruiken. Enzovoort, enzoverder.

dat is een economische inschatting: juridisch-technisch is er niets mis mee.

Met elke lening die de bank dus uitschrijft, groeien haar activa, en op basis daarvan kan die bank zelf weer gaan lenen. Best niet ter waarde van het hele bedrag dat vertegenwoordigd wordt door de obligaties die op haar actief staan, want de kans dat de ontleners van het geld zijn verplichting niet kan nakomen is reëel. Maar een veiligheidsmarge in acht genomen, is er niets mis met het lenen van een kleiner bedrag, waarop dan weer nieuwe leningen kunnen uitgeschreven worden.

Laag na laag ontstaat aldus een kredietstructuur, die er al een piramide uitziet: de grootste en langst lopende leningen van onder, de kleinste en kortste leningen van boven. Met deze piramide is, nogmaals, niets mis. Op geen enkel moment wordt hierdoor inflatie gecreëerd. In een fiduciair monetair systeem is het de vraag naar leningen die de productie van geld bepaalt, en zo lang mensen bereid zijn beloftes te maken, én die na te komen, is er geen vuiltje aan de lucht.

Het expanderen van de balans, door het uitlenen van geld aan een ontleners, het gebruiken van de obligatie die daardoor ontstaat als onderpand voor het aangaan van een eigen lening, en het gebruiken van dat verse geld voor het uitschrijven een nieuwe lening, waardoor een nieuwe, kleinere obligatie ontstaat, die dan weer kan gebruikt worden om zelf een nog kleinere lening aan te gaan, die dan weer kan gebruikt worden voor het uitschrijven van een nog kleinere lening – enzovoort, enzoverder – veroorzaakt dus géén inflatie.

Nemen we de metafoor van de melkboer er nog eens bij, dan begrijpt u waarom: het is niet omdat u één liter melk uitleent aan iemand, en u vervolgens de obligatie die daardoor ontstaat als onderpand gaat gebruiken om zelf melk te lenen, dat die melk is aangelengd. Nee. In economische termen (dus over alle huishoudens heen) is er nog steeds dezelfde hoeveelheid melk, en als er meer vraag naar is, dan zal de prijs ervan gewoonweg stijgen. Boekhoudkundig zijn de rechten erop dan wel anders verdeeld, maar van verwatering is geen sprake.

Niet zo met fiatgeld. Dat is waar de echte inflatie gebeurt. Volgens dezelfde analogie zou het werken met fiatgeld hierop neerkomen dat u één liter melk uitleent aan iemand, met de obligatie die daardoor ontstaat gaat aankloppen bij de centrale melkboer – die enkel water verkoopt – en u met die nieuwe liquiditeit (pun intended) nieuwe leningen gaat uitschrijven, nog steeds voor de nominale waarde, niet tegenstaande dat de melk wel degelijk verwaterd is.

Dat dit fraude is, hoeft geen betoog. Wie melk koopt in het tweede systeem, en daarmee een kind wil voeden, die zal denken dat men het een bepaalde voedingswaarde toedient. Maar dat vermoeden zal vroeg of laat onjuist blijken te zijn. Men zal verwachten dat het kind speelt en groeit, maar al gauw zal men zien dat het daar de fut niet voor heeft. En dus zal het minder productief zijn.

Het debat is dus verschroeiend complex. Nee, FRB creëert op zich geen inflatie, maar in het geval waarbij commerciële banken verplicht worden om hun reserves aan te houden bij een centrale bank dus wel. Meer nog: doordat banken op basis van dit vers gedrukte geld hun balans niet één keer expanderen, maar dus in verschillende lagen, heeft het toedienen van zelfs een klein beetje fiatgeld enorme macro-economische gevolgen.

Inflatie

In een vrije markt, waar er dus geen centrale bank is, is alle fiduciair geld dat circuleert gebaseerd op een private belofte. Die belofte, op dat specifieke geld, kan echter maar één keer gegeven worden. Wanneer de overheid dus fiatgeld gaat injecteren, en dat doet op basis van beloftes die aanspraak maken op hetzelfde geld, dan creëert zij eigendomsconflicten aan de lopende band.

Op deze manier ontstaat weliswaar een schuldpiramide, maar zolang de bovenste lagen kleiner zijn dan de onderste is dit geen probleem. In ons monetair systeem echter, is alles omgedraaid: daar is fiatgeld de basis, en dus wordt schuld niet kleiner naargelang ze hoger in de piramide komt, maar groter!!! Dit móet misgaan!

Eén van mijn absolute tophelden is Hans-Hermann Hoppe, of Triple H, zoals zijn vrienden hem noemen. Ik ga hem in september in Bodrum bezoeken, alwaar de jaarlijkse bijeenkomst van zijn "Property & Freedom Society" gehouden wordt. Hijzelf is ook tegen Fractional Reserve Banking, maar Centrale bankiers noemt hij steevast "criminals". En dat zijn ze ook. Legal criminals.

Ayn Rand: "Inflation is not caused by the actions of private citizens, but by the government: by an artificial expansion of the money supply required to support deficit spending. No private embezzlers or bank robbers in history have ever plundered people's savings on a scale comparable to the plunder perpetrated by the fiscal policies of statist governments." HEAR HEAR!!!

Eénzelfde euro kan namelijk maar één keer uitgegeven worden. Ofwel aan het afbetalen van de private individuele lening, ofwel aan het afbetalen van de collectieve publieke staatsschuld. Met elke injectie van fiatgeld slinkt echter de marge waarmee dat eerste kan gebeuren: om de hogere staatsschuld af te kunnen betalen moeten de belastingen stijgen, en dat terwijl alles duurder wordt door inflatie!

Hoe méér de overheid dus leent (obligaties uitschrijft), hoe méér fiatgeld er dus in omloop komt, en hoe groter de druk op het systeem. De marge die nog overblijft om de private leningen terug te betalen – waarop alle fiduciair geld gebaseerd is – wordt dus telkens maar kleiner. Steeds meer bedrijven en particulieren gaan failliet, wat als kwalijk gevolg heeft dat het geld dat geleend is op basis van die leningen als onderpand.

Dat is dus het deflatiegevaar waar de politiek het over heeft! Niet het zakken van de marktprijzen, maar het imploderen van haar vuile fiatsysteem! Als privaat gemaakte beloftes het onderpand zijn van fiduciair geld, en die beloftes niet meer kunnen nagekomen worden, dan evaporeert met elke gefaalde lening immers meteen ook het geld dat op basis van die leningen is uitgegeven!

Maar de politiek zou de politiek niet zijn indien ze haar problemen niet voor zich uitschuift. In plaats van de onvermijdelijke deflatie dus te laten gebeuren – als dat gecontroleerd verloopt, dan heb je misschien een “lost decade”, zoals in Japan, maar kan een crash nog vermeden worden – gaat ze de inflatie echter nog opvoeren. Nog meer fiatgeld wordt in het systeem gepompt, wat de staatsschuld nog meer doet groeien, en de belastingen vroeg of laat dus ook.

Op deze manier komt de afbetalingscapaciteit van mensen nog meer onder druk te staan, en is de kans dat nog meer fiduciair geld (dat dus uitgegeven is met hun leningen als onderpand) verloren had, nog groter geworden. En wanneer bij een volgende ontzuivering blijkt dat inderdaad nog veel meer bedrijven en mensen failliet zijn gegaan, dan wordt de overheid zelfs geconfronteerd met lagere belastinginkomsten in reële termen, wat hen alleen maar sneller opnieuw naar de drukpers doet grijpen.

Wanneer fiduciair geld in steeds grotere getale vervangen wordt door fiatgeld, maar net die vervangingen zorgen voor de destructie van nog meer fiduciair geld, dan snapt u vast dat de deflatoire krachten in het systeem op een gegeven punt zo groot gaan worden, dat die met geen enkele drukpers nog tegen te houden vallen. Vroeg of laat zal de markt met de uitgestelde som van zijn krachten doorbreken. Deflatie is dus on-ver-mij-de-lijk!

Deflatie

Net zoals een stijging van het algemeen prijspeil niet de inflatie zelf is, maar slechts een *gevolg* daarvan, net op die manier is deflatie dus niet het zakken van marktprijzen, maar de *oorzaak* daarvan! Wanneer mensen hun leningen niet meer kunnen afbetalen, dan verdwijnt alle geld dat op die obligatie is gebouwd (en zoals we zagen gebeurt dit in een fiduciair systeem in verschillende lagen) als sneeuw voor de zon en zakt de geldhoeveelheid dus drastisch.

Jullie kennen het riedeltje ondertussen wel: minder geld dat op niet verminderde hoeveelheid producten jaagt levert prijsstijgingen op. Dus exact het omgekeerde waar de politiek ons bang voor probeert te maken! Grijzende economen à la Paul De Grauwe komen dan op tv om te beweren dat bij dalende marktprijzen de mensen hun consumptie zullen uitstellen, wat niet enkel onjuist is (elasticiteit, anyone?) maar ook volledig naast de kwestie: het deflatiegevaar, waarvan sprake, gaat over de geldhoeveelheid die drastisch dreigt te zullen zakken. En dat levert prijsSTIJGINGEN op.

Inflatie en deflatie moeten als termen dus exclusief voor het monetaire gereserveerd worden, en dan nog enkel in de context van macro-

Wanneer centrale bankiers zoals Draghi (marionet van de Fransen) zeggen dat ze bang zijn van deflatie, dan bedoelen ze niet dat ze bang zijn van prijsdalingen. Nee, ze zijn bang van de evaporatie van fiduciair geld, doordat de leningen die er waarde aan geven, niet meer terugbetaald zouden kunnen worden.

Curieus toch, hoe inflatie steeds wordt uitgelegd als een “stijging van het algemeen prijsniveau”, en deflatie in omgekeerde zin als een “daling van het algemeen prijsniveau”. Misleiding op stokjes!!! Stijgende prijzen zijn een GEVOLG van inflatie, en deflatie is de OORZAAK van dalende niveau’s!!!

economische illusies. In een vrije markt bestaan ze beiden niet. Deflatie bestaat niet, omdat inflatie al helemaal niet kan bestaan: de fiduciaire geldproductie volgt de vraag naar geld, en dupliceert op geen enkel moment eigendomstitels. Het is de fiatgeldproductie, centraal beheerd door de overheid, die inflatie veroorzaakt.

Als u dus nog eens een journalist op tv hoort beweren dat de inflatie laag is, gooi dan uw schoen naar het scherm. Ze is torenhoog! Miljoenen en miljarden zijn in het systeem geïnjecteerd. En dat geld komt niet eens de banken meer uit, omdat het banksysteem zélf weet dat het veiliger is om dat geld terug aan de centrale bank uit te lenen, dan aan de markt. De fiduciaire is met andere woorden kapot gemaakt, letterlijk, en figuurlijk.

De kredieten, die ondernemers dus broodnodig hebben om te kunnen blijven produceren – eigen vermogen hebben ze al lang niet meer – komen er dus niet. Bedrijven gaan failliet, fiduciaire geldhoeveelheid zakt, en het gat wordt gevuld met ... fiatgeld. Finaal eindigt dit in een toestand waarin énkél nog fiatgeld geproduceerd wordt, en overall liquiditeit is, maar géén krediet! Of: wat we nu hebben.

Hyperinflatie

Deflatie is dus geen daling van het prijsniveau, maar veroorzaakt die net. Hoe meer mensen hun lening niet meer kunnen afbetalen, hoe minder fiduciair geld er in het systeem zit. Minder geld jaagt op hetzelfde aantal goederen, wat betekent dat de koopkracht per monetaire eenheid stijgt, en prijzen dus dalen. Ware het niet dat het evaporeren van het fiduciaire geld bestreden wordt met zijn oorzaak: fiatgeld.

Wat je dus hebt is, opnieuw, een héél complex debat. Terwijl de eenen beweren dat door het steeds maar bijdrukken van geld hyperinflatie op de loer ligt, waarschuwen de anderen net voor deflatie, waarmee ze dan een daling van het prijsniveau bedoelen. De gemiddelde belegger geraakt het noorden kwijt, omdat hij niet weet wie hij moet geloven. De observaties die beide kampen aanbrengen, zijn immers geldig.

Ik heb hierop lang doorgedacht, en mijn brein blokkeerde telkens, tot ik doorhad dat deflatie waar is in termen van fiduciair geld, en hyperinflatie waar in termen van fiatgeld: het aantal private beloftes dat evaporeert is bij een hyperinflatie enorm, maar omdat het aantal publieke beloftes dat men injecteert nog groter is, stijgen prijzen toch.

In Weimar-Duitsland bestelde men bijvoorbeeld twee pinten in één keer, omdat tegen dat de eerste pint uitgedronken was, de tweede al duurder was. De deflatie van de fiduciaire geldhoeveelheid was toen bezig aan honderd per uur, maar in termen van fiatgeld merkte je daar amper iets van. Finaal echter, werd niets meer geprijsd in fiatgeld, en ook niets meer in fiduciair geld: ruilhandel was het resultaat.

Overheidsinterventie in monetaire zaken moet dus vroeg of laat altijd leiden tot rampen. Of zoals Ayn Rand het zei:

“Fiatgeld is een cheque, uitgeschreven door legale dieven, getrokken op een rekening die de hunne niet is, maar die van eerlijke mensen. Houd echter goed de dag in het oog wanneer die cheque terugkomt met de melding: “Ongedekt”.

U weze gewaarschuwd.

De Vlaamse econoom Paul De Grauwe. Waarschuwt voor deflatie. Als hij daarmee werkelijk een algemene daling van het prijsniveau bedoelt, dan zeg ik: “elasticiteit”. Alsof er minder brood zal gekocht worden als het morgen 100 euro kost. Plots gelden dan alle andere economische wetten niet meer? London School of Economics = Fabian Society = Cultuurmarxisme. Niet naar luisteren.

Wanneer het weinige fiduciaire geld dat nog in de economie is (het meeste is ondertussen fiatgeld) in rook zal opgaan zal minder geld zal op meer producten jagen, en hyperinflatie het resultaat zijn. Op deze foto ziet u wat geld dan nog waard is: het wordt speelgoed van kleine kinderen, die het verpakken in blokken, om er huisjes mee te kunnen bouwen. Daarom: GOUD, GOUD en nog eens GOUD. En zilver. En Bitcoin.

Praktijk

Wanneer men dus met u lacht wanneer u goud koopt, en u zegt dat er helemaal geen gevaar is voor hyperinflatie, weet dan dat het door die mensen is dat u met korting goud kunt kopen. Zij snappen namelijk niet dat die beiden tegelijkertijd waar zijn, maar in andere termen: er is een deflatie van de fiduciaire geldhoeveelheid, die de overheid tegengaat met een inflatie van de fiatgeldhoeveelheid.

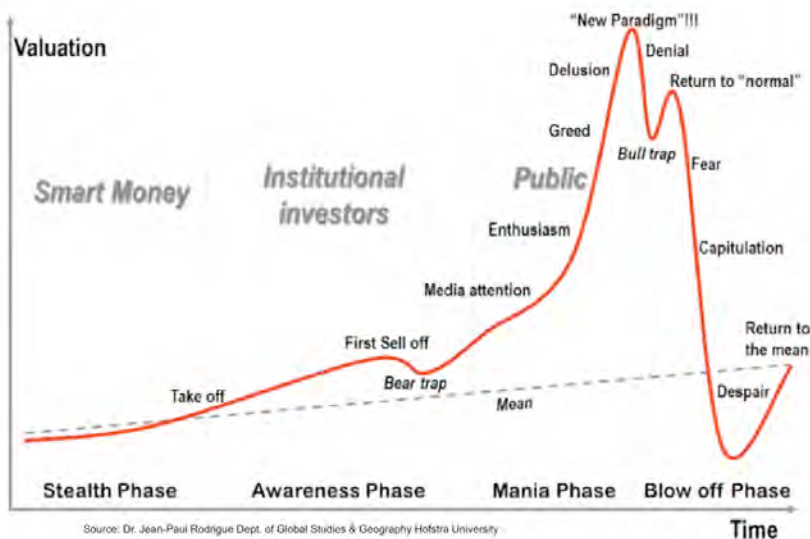
Met het grootste vertrouwen kan ik u dus edelmetalen aanbevelen: die investeringscase is een no-brainer. Zelfs al zakt de goudprijs nu nog een jaar aan een stuk, dan nog ben ik koper. Het hele fiatsysteem zoals hierboven beschreven, moet crashen, onvermijdelijk, en wanneer dat gebeurt zal de realiteit héél eenvoudig zijn: wie goud heeft, overleeft. Wie geen heeft, die kan het schudden.

Goud

Bekijkt u eens deze twee grafieken:

Wees blij dat de prijs van goud in de komende tijd wellicht gaat zakken (vervolmaking Bear Trap, net voor de Mania Phase), want het geeft u nog wat respijt om uw zaakjes in orde te brengen. Tegen eind dit jaar zou u echter minstens (maar wij adviseren meer) in 40 % goud moeten zitten. Misschien krijg ik hier of daar nog wel een korting los, zoals bij The House. Mocht daar interesse voor zijn, laat het mij dan weten.

In welke fase zitten we nu, denkt u? Is de run-up van goud sinds 1995 een vorm van "public awareness" (fase 3)? Niets van. Die komt pas nu. De onderstaande grafiek, hoewel even breed, moet u dus leggen over fase 1 en 2 van de bovenstaande. De periode 1995 tot 2000, dat was de periode waarin

Het Westen mag klooiën met ETF's en Comexen al wat het wil, China koopt FYSIEK goud als nooit tevoren. Maken zelfs deals met mijnen om het 5 % BOVEN gelijk welke actuele spotprijs te kopen, om toch maar zeker te zijn van hun toevoer. Ik voorspel dat samen met Rusland en India binnen afzienbare tijd een dollar-barbecue zal georganiseerd worden. En Obama zal de afwas mogen doen.

het slimme geld (fase 1) positie nam. De periode 2000 tot 2005, dat was de periode waarin de institutionele investeerders aan boord kwamen (fase 2), in hun kielzog gevolgd door die weak hands (tussen fase 2 en 3).

Waar we nu dus in zitten is de bear trap die het gevolg is van de eerste winstnames van de institutionele investeerders. U zou kunnen zeggen dat we die al gehad hebben, in 2008, maar dat was geen echte bear trap. Een bear trap, dat is wanneer grote partijen verkopen om winst te nemen, en de kleine partijtjes, bang dat de downturn permanent is, ook gaan verkopen, alleen maar om te zien dat de grote partijen dan gewoonweg weer met korting inkopen. Dat is een bear trap. 2008 is geen bear trap. 2012 wel.

Ik ben daar vrij zeker van omdat ik deze zomer de kans gehad heb, in Stockholm, om met één van de grootste fondsbeheerders van Brazilië te spreken. Die man, wiens naam ik niet kan noemen, was volledig op de hoogte van de theorie van de Oostenrijkse school, en het monetair armageddon dat we mogen verwachten. Ik was er namelijk op het huwelijksfeest van één van mijn studiegenoten in Madrid, en hij was een vriend van de bruidegom. Hij zei me dat hij goud verkoopt!

“Verkopen!? Met wat u weet?” Dat was mijn reactie als econoom. “Tuurlijk”, zei de man: “Jij denkt als econoom, en fundamenteel heb je gelijk. Maar je moet denken als belegger, en gebruik maken van de fluctuaties die zich nog voordoen voordat het zover is. Als wij verkopen, dan gaan de weak hands ook verkopen, en dan kopen wij een jaar later met korting terug in. Dan pas begint het echte spel”.

Dat heb ik steeds goed onthouden. In het vorige nummer waarschuwde ik al voor een te vroegtijdig optimisme inzake goud, en in dit nummer herhaal ik dat nog even; niet omdat de investeringscase voor goud zou verminderd zijn (zie hierboven), maar omdat er in die markt nu eenmaal nog altijd traders zitten die golven veroorzaken. Van die golven kunnen wij maar beter profiteren.

Met dit vermoeden trok ik dan ook naar een bevriend technisch analist die mijn sombere vermoedens (op de korte termijn althans) bevestigde: “We hadden door 1400 moeten breken, maar dat is niet gelukt. Ik zie een eerste steun op 1050, en als die niet houdt, dan is het zelfs mogelijk dat we naar 850 gaan, alvorens dan de hypersprong volgt. Waarschijnlijk krijgen we nu een dead cat bounce richting 1347, en dan gaat het weer zuidwaarts”.

Deze technisch analist is niet Roy Martens, die ik vorige keer uitnodigde om zijn visie te geven. Hij heeft mij opnieuw zijn analyse toegestuurd, en die is positiever. Maar ik ben die mening dus niet toegedaan. Houd ik de hypothese aan dat dit de klassieke bear trap is, net voor het grote publiek begint te beseffen dat het goud moet hebben, dan moet de goudprijs zelfs nog wat zakken, om hen het gevoel te geven dat ze nu toch wel een unieke kans hebben.

Wat ik u dus aanraad, is wat ik elke maand aanraad: koop goud in schijven. NOOIT in één keer. Ga naar een gouddealer, en zeg hem dat u elke maand één kruger wil kopen (of een veelvoud daarvan, naargelang uw beurs). Met elke maand dat de prijs zakt (en dat kan gerust nog een jaar duren) kan u op die manier goud met korting inkopen. In feite zou u blij moeten zijn, want de markt geeft u nog even de tijd om uw schapjes op het droge te brengen, alvorens de chaos begint.

De zogenaamde “institutional investor”, dat is iemand die grote kapitalen voor lange tijd moet beheeren, zoals pensioen- en verzekeringsfondsen. Die kerels bevinden zich op de beste plaats: net na het “slimme geld” en voor “de domme massa”. Als zij verkopen, reken dan maar dat de prijs eerst een eind zakt (oei oei denkt de massa, het is hier nu gedaan met die bullmarkt) en dat na die mooie sell-off, zij met korting instappen. Happens time and again. Wees slim! Doe het omgekeerde van wat zij doen! Maar eerder natuurlijk ...

Sinds ongeveer een half jaar geloof ik niet meer in vrije wil, en sindsdien is mijn begrip van de realiteit veel rijker geworden. Niets is toeval, ook beursevoluties niet. Geen enkele beweging staat los van een andere, en samen vormen ze een patroon. Heb je dat patroon door, dan kun je surfen op die bewegingen. Dat is de betrachting van TA: slechte TA'ers interpreteren post factum. Goeie, dat zijn bijna religieuze kerels. Hierboven een afbeelding van Leonardo Pisano Bigollo, beter bekend als Fibonacci, waarop de Elliot Wave-theorie is gebaseerd.

Leuke noot: dat u dit blad koopt, is evenmin toeval.

Zilver

Zilver volgt goud, zo simpel is het. Ook daar zien we dezelfde bear trap:

Sinds het grijze edelmetaal door zijn belangrijke steun van 20 dollar is gezakt, mogen we ons, indien de bear trap in goud zich nog verder uitdiept, dus ook verwachten aan nog wat extra daling van de prijs. Wie nog geen monsterbox had gekocht (de korting die ik kon versieren bij The House is nu jammer genoeg wel afgelopen) is dus nog niet te laat. En wie er wel al één had gekocht, die moet niet inzitten met de opportuniteitskost die te vroeg gekocht te hebben: na de bear trap verschrompelen die pieteputerige procentjes in de aankoop prijs zo.

Dat het voorzichtigheid troef is blijkt ook uit de onderstaande Bollinger Banden grafiek, die wel van Roy komt:

“Vanaf de onderste band heeft zich een stijgend kanaaltje ontwikkeld dat nu de middenband heeft bereikt. Deze belangrijke middenband werd op donderdag zelfs ruimschoots doorboord maar dit kon niet worden vastgehouden zodat deze als weerstand nog steeds intact is. De banden bewegen overigens weer naar elkaar toe hetgeen, zoals we weten, een voorbode is voor een krachtigere beweging. Uitgaande van de huidige stand van zaken moet gevreesd worden dat deze beweging omlaag zal zijn mits de stieren snel het heft in handen gaan nemen.”

Dus ook Roy ziet een daling op korte termijn. Ook hier: spreid uw aankopen!

Zilver. Door zijn steun van 20 gebroken, en kan nog lager gaan. Maar hier zelfde verhaal als met goud: sinds de top in 2012 zijn we niet aan het einde van de bullmarkt gekomen, maar zijn we bezig met het vervolledigen van een bear trap: net wanneer iedereen alles verkocht zal hebben, zal de prijs stijgen. Accumuleren waar u kan. Misschien kan ik in het najaar nog eens een promo afpingelen bij Jan. ☺

Ik heb nog niet de tijd gevonden om Global Gold meer in detail te bespreken, maar ook daar kunt u zilver aanhouden: in allocated storage, gekoppeld aan uw rekening, liquideerbaar op korte termijn, en dus de transactiekost van het zeulen met zilver vermijgend. Ik hoop in de komende maand dit bedrijf voor u eens helemaal uit de doeken te doen, maar ik ben bezig met het uitzoeken van nog een aantal andere dingen die nu meer voorrang hebben.

Bitcoin

Regulering, vloek of zegen?

De afgelopen weken kwamen er uit verschillende hoeken berichten over regulering van Bitcoin. Paniekreacties op de markten volgden en de wisselkoers zakte richting 400 USD. Bitcoin is toch dat anonieme protocol waarmee je (grote) winsten kan boeken zonder dat de fiscus meekijkt terwijl niemand het je kan verhinderen? Niet dus. Of toch?

VS

Begin april naderde de deadline voor de Amerikanen waarop ze hun belastingbrief moesten binnenbrengen. In het licht daarvan, verduidelijkte de IRS (Internal Revenue Service) hun eigen regels betreffende Bitcoin. Samengevat ziet de IRS Bitcoin als commodity, en niet als currency. De gevolgen zijn groot:

Aangezien Bitcoin niet als munteenheid gezien wordt, moeten BTC bezitters in principe aangeven hoeveel winst (of verlies) ze hebben geboekt op koersverschillen, de zogenaamde "capital gains tax" (meerwaardebelasting). In de VS moet deze belasting berekend worden op het verschil in aankoop- en verkoopprijs. Dus als je een bitcoin kocht voor 10 USD per stuk, en je verkoopt hem voor 1000 USD per stuk, moet op het koersverschil (990 USD) een meerwaardebelasting van 15% betalen. Verkoop je een bitcoin die je minder dan één jaar in je bezit hebt, moet je de winst aangeven als inkomen, wat nog hoger belast wordt.

Deze belasting wordt niet enkel geheven bij de verkoop van bitcoins, maar ook wanneer je zelf iets koopt met bitcoins. Dit wordt namelijk gezien als "barter transaction" en heeft als gevolg dat je de waarde van de bitcoins die je uitgeeft moet noteren elke keer als je iets koopt. Uitgaven in bitcoin worden met andere woorden ook gezien als een "verkoop" van deze bitcoins. Stel, je kocht een bitcoin voor 400 USD en de dag zelf ga je op restaurant, en je moet 45 USD betalen. De koers van de bitcoin staat op 450 USD en je kiest ervoor met 0.1 BTC te betalen. Op dat moment moet je de koerswinst van 5 USD aangeven als inkomen, omdat je de bitcoins minder dan een jaar hebt bijgehouden.

En daar stopt het niet! Hoe weet je als consument welke bitcoin je juist hebt uitgegeven? Moet je een LIFO (last in, first out) of FIFO (first in, first out) systeem gebruiken, of rekening houden met de verschillende inputs van je transactie? Allemaal onduidelijkheden die het gebruik van bitcoin er niet makkelijker op maken. Je moet als gebruiker van bitcoins in Amerika eigenlijk een hele boekhouding bijhouden.

Ook mining-inkomsten moeten, op het moment dat je een betaling ontvangt, aangegeven worden als inkomen. Het probleem is echter wel dat mining-inkomsten een constante inkomstenstroom is. Je verdient in principe ongeveer elke 10 minuten een héél klein beetje bitcoin. Onmogelijk om dit telkens om te rekenen naar de marktprijs om het vervolgens als inkomen aan te geven. Als men dan ooit de gemiddelde bitcoins wil verkopen, moet men deze marktprijs dan weer gebruiken om de meerwaardebelasting te berekenen.

Naast de IRS, is er ook regelgeving van de SEC (Securities and Exchange Commission) en de FinCEN (Financial Crimes Enforcement Network). Ondanks het feit dat ze het niet expliciet zeggen, lijken deze organisaties Bitcoin te benaderen als munteenheid. Ze hebben reeds verschillende bedrijven strikte AML (Anti Money Laundering) en KYC (Know Your Customer) regels opgelegd. Vooral bitcoinbeurzen en handelaars, maar zelfs makers van fysieke bitcoinmunten ondervinden hier de gevolgen van. De identiteit van een groot aantal kopers van bitcoin is hierdoor naar alle waarschijnlijkheid bekend bij de Amerikaanse overheid. Als deze bedrijven

LibraTax ziet brood in de regulering van de Bitcoin in de VS. Dit bedrijf ontwikkelt momenteel een programma dat de gebruikers zal helpen hun transacties en aan- en verkopen van Bitcoin bij te houden. Op die manier moet het makkelijker worden om de winsten aan te geven bij de IRS.

UBS en Goldman Sachs, 2 grote zakenbanken, brachten onlangs een gematigd positief rapport uit over Bitcoin. Een citaat: "Setting aside its political agenda, we see Bitcoin as having some potential as a new transaction technology, where a bitcoin-like technology could provide a basis for a new shared payments and transfer system using existing currencies and securities. Such a system could reduce systemic costs, and provide faster, secure, transfers – particularly in the international arena."

De banken lijken te onderzoeken of ze zelf een systeem kunnen opzetten dat de voordelen van Bitcoin absorbeert. Goed nieuws, toch?

de transacties van hun klanten doorgeven aan de IRS, is het niet moeilijk om te controleren of iemand zijn winsten correct heeft doorgegeven aan de belastingdienst.

Kortom, deze regelgeving is gemaakt om mensen te “pakken”. Als je je hoofd boven het maaiveld uitsteekt, kan de IRS via hun regelgeving aantonen dat je belastingen ontdoken hebt. Maar het is voor de kleine bitcoingebruiker quasi onmogelijk zich aan de regels te houden. Ik verwacht dan ook dat deze regelgeving er vooral voor zal zorgen dat mensen hun coins in de VS minder zullen uitgeven, en ze hun bitcoins eerder zullen sparen, op een anonieme wijze. Er zullen dus minder bitcoins worden uitgegeven, waardoor bedrijven, die met kleine marges werken, minder bitcoins zullen verkopen voor fiat. Net zoals goud, dat ook niet in dagelijkse transacties wordt gebruikt, zullen bitcoins dus meer als waardeopslag gebruikt worden. Hierdoor zou de prijs op termijn wel eens kunnen stijgen.

China

Eind maart ontstond het gerucht dat Chinese Bitcoinbeurzen geen fiatgeld van hun klanten meer zouden mogen ontvangen. Yuan-deposito's zouden worden verboden. Hierdoor zakte de koers onder de 500 USD. Dit nieuws is nog steeds niet officieel bevestigd door de PBOC (People's Bank of China). Er zijn wel sterke aanwijzingen dat er iets aan de hand is. Bepaalde Chinese exchanges hebben al gereageerd en zeggen dat ze zich aan de regels zullen houden en yuan-deposito's zullen stoppen. Enkel handel in de verschillende virtuele munten zal nog mogelijk zijn.

Volgens het gerucht komt er op 15 april een officiële verklaring. Op dat moment is dit blad al bij de drukker. Verwacht dus een e-mailupdate als er meer info beschikbaar is. Hoe het ook zij, het bezit van bitcoins zal hoogstwaarschijnlijk niet verboden worden, enkel de verkoop en inkoop van bitcoin voor Yuan. Dus, net zoals in de VS, zou het wel eens kunnen dat er heel wat liquiditeit uit de markt zal vloeien en bitcoins gewoon als investering worden bijgehouden.

Nederland

In Nederland geeft het belastingsprogramma sinds kort duidelijkheid. Bitcoins moeten ondergebracht worden in “box 3”. Ze vallen onder “overige bezittingen” en worden dus gelijk gesteld aan eigendom. De website van de belastingdienst geeft volgende info mee:

“Virtuele betaalmiddelen, zoals bitcoins, staan op uw computer opgeslagen. U kunt deze alleen gebruiken als betaalmiddel op internet. U geeft van deze middelen de waarde in het economisch verkeer aan op 1 januari van het jaar van aangifte.”

Met andere woorden, u dient in principe uw vermogen in BTC op te geven in uw aangifte op basis van de koers op 1 januari. Of bitcoins die niet op uw computer staan opgeslagen (zoals brainwallets of tegoeden op exchanges of accounts op blockchain.info) is niet helemaal duidelijk. Ook is er geen regelgeving betreffende de inkomsten gehaald uit het mijnen van bitcoins.

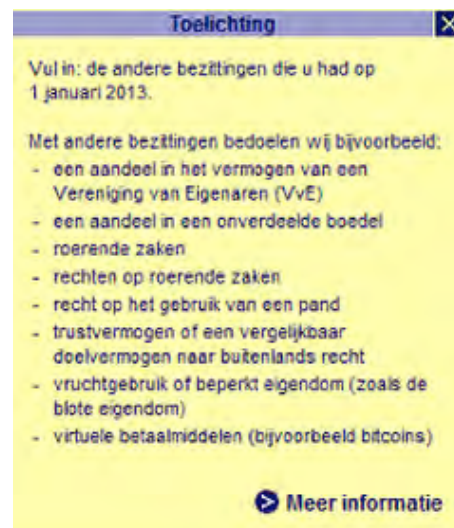
België

In België is er vooralsnog geen duidelijkheid. Belgen moeten hun belastingbrief pas in juni opsturen, dus misschien is er wel een regelgeving in de maak? In ieder geval bestaat er nu al een onderscheid tussen speculatieve en niet-speculatieve handel. Indien men bitcoins als “goede huisvader” heeft gekocht en na lange tijd met winst verkoopt, zal men vermoedelijk geen belasting moeten betalen. Als men frequent handelt in bitcoins, zal mogelijks de winst als inkomen worden beschouwd en zal hierover belasting betaald moeten worden. Maar tot nu toe kan ik u hierover nog niets meedelen.

Anonimiteit

Dorian Satoshi Nakamoto, volgens Newsweek de uitvinder van Bitcoin. Volgens hemzelf heeft hij er niets mee te maken. Maar of hij het genie achter Bitcoin is of niet, maakt geen verschil uit. Het protocol werkt zonder centrale autoriteit. De uitvinder heeft geen enkele invloed op dit protocol en kan het dus niet manipuleren.

Bitcoin verschijnt op de belastingaangifte in Nederland.

En zo komen we automatisch bij de vraag of je bitcoins anoniem kan aanhouden, zonder dat de fiscus over uw schouder meekijkt. Zoals eerder al aangegeven moet u opletten waar u uw bitcoins koopt. Als u ze bij een beurs koopt, zal het vermoedelijk in de toekomst mogelijk worden dat de belastingdienst uw transactiegeschiedenis opvraagt.

Bij Bitstamp moet men bijvoorbeeld een lange verificatieprocedure doorlopen. Deze exchange heeft zichzelf deze regels opgelegd omdat ze anticiperen op vragen van belastingdiensten. Ook wanneer men grote aankopen doet bij sites als Bitplaats of Bitonic, verwacht men dat u uw identiteit kenbaar maakt.

Al moet men dit ook enigszins relativiseren: de belastingdienst kan moeilijk bewijzen dat u nog steeds in bezit bent van uw bitcoins na uw aankoop. Misschien hebt u ze wel weggeschonken of er iets mee gekocht. Het is in ieder geval moeilijker te bewijzen dan het aantal euro's op uw bankrekening. Dat bedrag kan u moeilijk ontkennen.

Om even te illustreren dat u sneller uw anonimiteit opgeeft dan u denkt, verwijs ik naar de wedstrijd in het vorige nummer. Iemand heeft toen 1 millibitcoin gewonnen via dit adres:

1MacrouXQVq4dDXwtZYbhsijLV3e8eGkQ

Via blockchain.info kan iedereen zien dat die millibitcoin is overgeschreven naar dit adres:

13G8ya2pBypDUHmod4wrYMrYUnzS4766pg

Natuurlijk heb ik geen idee van wie dit adres is, maar stel dat ik een online winkel heb en dat iemand nu met bitcoins betaalt die van dit adres afkomstig zijn, dan kan ik ook weten wie die millibitcoin gewonnen heeft. Als de fiscus dus geïnteresseerd is in een bepaald adres en te weten komt bij welke online winkel werd betaald, kan men redelijk eenvoudig te weten wie de eigenaar van dat adres is. Indien u dus uw bitcoins anoniem wenst te houden, moet u opletten welke bitcoins u juist uitgeeft en welke u spaart.

Als u meer anonimiteit wil, kan u ervoor kiezen uw bitcoins aan te kopen via localbitcoins.com. Op deze website kan u afspreken met een verkoper en u handelt de transactie met cash af. Let wel op voor dieven! Kijk daarom steeds naar de "trust rating" van de aanbieder van de bitcoins.

Een andere mogelijkheid is het gebruik maken van een "mixing service". Er bestaan verschillende websites die u toelaten uw bitcoins, waar in principe kan van geweten zijn dat u ze gekocht hebt, te "anonimiseren". Het principe is dat u uw bitcoins naar deze website stuurt en enige tijd later krijgt u bitcoins van andere gebruikers van deze website terug. Als u andere adressen gebruikt om deze bitcoins te ontvangen, zijn deze bitcoins dus anoniem. Let wel op: doe voldoende onderzoek alvorens u uw bitcoins naar een "mixing service" stuurt! Er bestaat altijd het risico dat de website met uw bitcoins gaat lopen.

Buy & Hold – But keep some cash aside

Bitcoin nam de afgelopen weken dus een stevige duik als reactie op de berichten op regulering in de VS en China, maar de fundamentele analyse blijft hetzelfde. Het feit dat de overheden het beginnen reguleren toont enkel aan dat ze schrik hebben van deze nieuwe technologie en dat het een bedreiging vormt voor het overheidsgeld. Bitcoin valt niet te stoppen. Goud kan geconfisqueerd worden, dat is bij bitcoins quasi onmogelijk.

Zoals ik vaker gezegd heb: investeer niet uw hele vermogen in bitcoin, want dan zit u op een heel wilde achtbaan met uw kapitaal. Toen het vorige nummer van MacroTrends uitkwam, stond de koers nog boven 600 USD, nu zitten we dicht bij 400 USD. Mijn advies blijft echter voorlopig "buy and hold". Verkoop nu niet uw bitcoins, want we zitten juist boven het

The Isle of Man, een semi-onafhankelijk eiland van Groot-Brittannië heeft beslist om geen speciale vergunningen te vereisen voor bedrijven die Bitcoins verhandelen. Het zou wel eens een hub kunnen worden voor de ontwikkeling van cryptocurrencies!

Cryptex is een nieuw bedrijf dat het mogelijk maakt om bitcoins naar een online rekening te sturen en deze vervolgens om te zetten in fiat door cash af te halen uit een bankautomaat. Een evolutie die het verkopen van Bitcoin een stuk gebruiksvriendelijker maakt. Natuurlijk moet u uw identiteit natuurlijk wel prijsgeven om zo een kaart te kunnen bestellen...

supportniveau van 400 USD waar ik vorige maand over sprak. Laten we even inzoomen op de koers:

De opwaartse trend waarvan ik berichtte in het vorige nummer is er niet in geslaagd door de neerwaartse trendlijn te breken. Anderzijds liggen de 3 bodems die het supportniveau rond 400 USD vormen op een licht stijgende rechte. Momenteel zit de koers tussen deze 2 technisch zeer sterke indicatoren gevangen. Als de koers boven de trendlijn zou komen, lijkt het me een goed moment om bij te kopen.

Bitcoin brak echter op 10 april door het supportniveau, nadat de Chinese bitcoinbeurzen te horen kregen geen fiat meer te mogen ontvangen van hun klanten. De dag erna werd dit nieuws wat genuanceerd door de centrale bank en bleek dat er enkel een restrictie zou komen op de hoeveelheid fiat. De beurzen zelf meldden dat ze een Plan B hadden zodat ze in het buitenland hun business konden verder zetten. Onmiddellijk herstelde de koers tot een niveau boven 400 USD.

Dit toont aan dat er redelijk wat onrust in de markt zit. Als je er alle vertrouwen in hebt dat de koers niet opnieuw door deze support zal zakken, dan is het nu een ideaal moment om te kopen. Maar ik zou toch willen adviseren wat cash opzij te houden voor het geval de koers toch verder zou zakken.

In dat geval zijn er verschillende scenario's mogelijk. Een eerste is een tweede test van de nieuwe bodem van 10 april op 340 USD. Deze bodem kwam er niet toevallig: op 18 december zakte de koers op de Chinese beurzen naar 2120 RMB (ongeveer 341 USD) terwijl op de Westerse beurzen de bodem op 382 USD lag. In de flashcrash op 10 april werd deze bodem op de Chinese exchanges getest. De Westerse beurzen volgden. Als we echter onder dit niveau zakken, ligt de volgende support mogelijks op 266 USD. Dit is de "all time high" van april 2013.

In het geval de koers onder 340 USD zou dalen, zou ik aanraden minstens een deel van de bitcoins te verkopen en proberen weer terug te kopen op een lager niveau. Opgepast, het is best mogelijk dat de koers niet lang onder de 340 USD zou zakken. Een "flash crash" gevolgd door een snelle koersstijging lijkt me niet onwaarschijnlijk. Bodemvissen is een dure sport, en in feite zou u helemaal níet moeten traden met Bitcoin, maar vertrouwen hebben in de toekomst!

Kijken we naar de langetermijngrafiek, dan zien we dat de koers nu onder de exponentiële trendlijn gezakt is. Historisch gezien zijn dit altijd goede koopmomenten. Ik heb de koers op basis van de laatste data even herberekend en op het moment dat dit nummer uitkomt (15 april) bevindt

Tuur Demeester @tuurdemeester · 2 apr.
Bitcoin very close to retesting the strong \$400 support level. Another contrarian buy: pic.twitter.com/05IRS65y

Tuur Demeester gelooft sterk in Bitcoin en koopt bij. Het supportniveau op 400 USD is cruciaal.

$$P = 0,1626676298 * e^{0,0060496941 * x}$$

De herberekende formule waarmee de exponentiële trendlijn berekend wordt.

X = aantal dagen sinds 17 juli 2010

Ebay heeft een categorie "virtual currency" toegevoegd. Vanaf nu wordt het dus eenvoudiger om bitcoins en andere cryptocurrencies te kopen en te verkopen. Een teken dat Bitcoin stilaan mainstream wordt!

de trendlijn zich op 650 USD. De koers op 31 december zou volgens de trendlijn 3080 USD bedragen.

Ik blijf geloven in Bitcoin op lange termijn. Volatiliteit hoort bij de groeispurten van deze revolutionaire munteenheid. Grotere liquiditeit in de markt zal de volatiliteit doen afnemen. En dat is nu juist wat er zit aan te komen. Wall Street zal volgens mij in 2014 beginnen investeren in Bitcoin. De volgende sterke stijging zou wel eens dichterbij kunnen zijn dan we nu kunnen vermoeden.

Altcoins, de kleinere broertjes van bitcoin

Tenslotte kunnen we nog even de alternatieven van Bitcoin belichten. De grootste zogenaamde "altcoin" is Litecoin. Deze cryptocurrency gebruikt een ander "mining algoritme" dan Bitcoin. Dit algoritme is meer geschikt voor gewone computers dan bij Bitcoin het geval is. Bitcoin mining vereist specifieke hardware, Litecoin kan met een gewone computer gemijnd worden. Hierdoor kent deze munt heel wat gebruikers.

Litecoin begon sterk te stijgen in het begin van 2013, gelijktijdig met de Bitcoin. Echter, het grootste deel van de stijging zagen we enkele dagen voor de all time high in Bitcoin werd bereikt. Met andere woorden, LTC volgde de BTC-koers. Op de bovenstaande grafiek is LTC uitgedrukt in BTC (rechters). Zoals je kan zien is er redelijk wat volatiliteit in deze markt. Als het doel is via LTC een winst in BTC te boeken, dan kan je proberen LTC aan te kopen als de koers laag staat, en te verkopen voor BTC als de koers hoog staat.

Tijdens de zomer zagen we een gestage dalende trend van de Litecoin ten opzichte van de Bitcoin en, opnieuw zoals in april, steeg de Litecoin héél sterk slechts enkele dagen voor de nieuwe all time high in Bitcoin werd bereikt. Tijdens beide rally's piekte de koers op ongeveer 0.050 BTC voor één LTC. Momenteel zit de koers rond 0.025 BTC, een daling van 50% ten opzichte van Bitcoin.

Of de koers nog veel verder gaat zakken is moeilijk te zeggen. We zien redelijk wat support op 0.020 BTC. In het geval de koers hierdoor zou zakken, is het mogelijk dat er substantieel lagere niveaus bereikt worden (tot

Atlas ATS is een nieuw bedrijf dat een "high frequency" trading platform aanbiedt voor de handel in digitale munten, zoals de Bitcoin. Dit platform is dus voor de traders op Wall Street gebouwd en zal de liquiditeit in de markt vergroten, met minder volatiliteit tot gevolg.

Het aantal altcoins groeit gestaag. Al 123 verschillende soorten tegenwoordig. Laat ze maar groeien. De markt zal wel beslissen wat de beste zijn!

Eén Bitcoin, geprint op een fysieke schijf. Niet de schijf is iets waard, maar de bitcoincode die erop staat. Nog steeds moeilijk voor veel mensen om dit te snappen blijikbaar.

zelfs 0.010 BTC of lager). Alles hangt af van hoe sterk de adoptie van LTC ondertussen gestegen is. Er zijn het laatste jaar wel enkele sites bijgekomen die LTC aanvaarden en enkele handelsplatformen waar LTC op verhandeld kan worden. Enkele weken geleden voegde BTChina, één van de grote Chinese handelsplatformen, LTC nog toe.

De vraag is echter of LTC veel gebruikt wordt, en dat is veel minder zeker. Bitcoin blijft toch duidelijk de marktleider. Als u een gokje wil wagen, kan u dus investeren in LTC (en andere altcoins), maar dan zal u er de extra volatiliteit bij moeten nemen. Andere altcoins die al een tijdje bestaan en dus enige zekerheid bieden zijn Namecoin (NMC) dat een gedecentraliseerd domeinnaamsysteem implementeert en Peercoin (PPC) dat een ander miningmodel heeft. Deze coins zijn echter nog kleiner dan Litecoin, en dus nog volatieler. Naast deze coins bestaan er nog honderden andere, maar deze zal ik hier niet bespreken. Je kan ze en beetje vergelijken met "penny stocks". Investeer dus op eigen risico en doe eerst grondige research!

Waar wel mogelijks een toekomst in zit zijn "metacoins" zoals Next (NXT), Mastercoin (MSC) en Ethereum. Deze coins zijn, naast een munteenheid, ook een netwerk waar verschillende financiële diensten op gebouwd kunnen worden. Deze protocols zijn nog in ontwikkeling en het is nog niet zeker of ze wel zullen doorbreken. Ik houd het voor u in het oog.

Modelportefeuille

Aangezien het grootste stuk van de aandelen in onze modelportefeuille plays zijn op goud en zilver, en die onderliggende waarden dus nog bezig zijn met het afwerken van hun bear trap, mag verwacht worden dat ze nog een eind zijwaarts zullen gaan. Vandaar dat ik in het komende nummer met enkele nieuwe tips zal komen, die hierin een diversificatie kunnen voorzien.

1. Franco-Nevada: onduidelijk

→ Op 26 februari stapte ik met de helft van mijn aandelen uit FNV en dat bleek een goeie beslissing. Sinds dat moment, aan 51,60 dollar is de koers teruggevallen tot 46 dollar, en nu stijgt ze wel wat weer (short covering rally wellicht) maar gezien de fundamentals die erachter zitten (zie analyse goud) is het goed mogelijk dat het aandeel nog verder zakt. Voor zij die hebben: houden. Voor zij die geen hebben: wachten.

Allemaal voorbeelden van virtueel geld: "bestaand lijken". In oorsprong werd in elk van deze nationale gemeenschappen fiduciair geld geproduceerd, tot de staat er zich mee ging bemoeien, de geldproductie monopoliseerde, en het fiduciair geld geleidelijk aan ging vervangen door fiatgeld. Geef mij dan maar Bitcoin!

Gaat nu zijwaarts. Wachten. Gaat goudprijs voorbij 1347, dan is het mogelijk dat de bear trap toch al voltooid is. Zoniet, dan is 1050 eerste steunniveau, en wordt dat ook doorbroken, dan kan het nog veel en veel lager. Voor eind mei zou ik zeker niets kopen.

2. Royal Gold: even op adem komen

“Overkocht. Temporiseren; bij terugval: kopen”. Dat is wat ik vorige maand schreef. Zelfde verhaal hier: Price of Gold (POG) en Price of Silver (POS) is de meest bepalende factor.

➔ RGLD heeft afgelopen maand wat adem moeten halen, zoals te verwachten viel. De acceleratie van begin dit jaar ging gewoonweg te snel. Het aandeel viel terug van 72 dollar op zijn top naar 62, maar herstelde vrij snel naar 68. Dat is geen trendbreuk. Dat zijn traders die eens winst nemen, maar hun aandelen heel vlot aan de man kunnen brengen, vanwege nieuwe kopers die denken dat het feest nog niet gedaan is. Ik denk dat die kopers gelijk hebben, maar dat we de POG en de POS goed in het oog moeten houden. Ten slotte zijn dit aandelen die vrij goed daarmee correleren. Kopen mag dus, maar alles zal afhangen van wat goud doet.

3. Sandstorm Gold: kopen mag

Kopen mag. Zelfde opmerking echter, inzake POG en POS.

➔ Het advies om wat winst te nemen, gezien de spectaculaire uitbraak van RGLD midden maart, zal de opvolgers ervan geen windeieren gelegd hebben. Ik zei toen letterlijk: “De eerste rode kandelaar duidt al op een breuk in momentum, en het zou nog maar logisch zijn dat in de komende weken nu heel wat mensen eindelijk eens winst gaan. Doe dus het zelfde, en stap met de helft van uw winst terug in op lagere niveaus.”

Dat is nu dus gebeurd, en de koers lijkt dat trouwens ook al verteerd te hebben. Nu kan de uptrend verder gezet worden, en kan u dus met korting terug instappen. Zelf ga ik dat niet doen, omdat ik meer heil zie in bitcoin, maar voor wie nog geen SAND had is dit een goed moment. Ook hier moeten de fundamentals van goud en zilver in het oog worden gehouden, maar bekeken op de lange termijn is kering van de trend, sinds begin dit jaar, zeker nog intact:

4. Eldorado Gold: kopen

"Weerstand op 7,5 is doorbroken, kan nu verder gaan richting 8 en 9. Maar kan ook terugvallen. Is nog niet duidelijk, qua trend. Ik blijf voorzichtig."

➔ Bleek juiste houding. Is ondertussen serieus afgewaardeerd. Kopen kan nu met geruster gemoed.

➔ Vorige maand gaf ik een koopadvies, op basis van de observatie dat de 50 DMA heeft de 200 DMA gekruist had, en we vertrokken leken voor een mooie upswing. Blijkbaar zat ik fout, want sinds die laatste top (krak op de dag dat MT maart verscheen) is het alleen maar bergaf gegaan: van 8 naar om en bij de 6,5 dollar.

Wie dit aandeel op mijn aanraden op dat moment dus kocht, die staat nu dus wat in het rood. Maar toch blijf ik geloven in dit aandeel. ELD is één van de goedkoopst producerende mijnen die er zijn. In het vierde kwartaal van 2013 waren die een spectaculaire 1015 dollar, tegenover bijvoorbeeld 1300 dollar bij Barrick Gold (ABX), of Yamana Gold (AUY) die produceert tegen 1100 dollar. Vroeg of laat wordt dit beloond.

5. NioCorp (TSX: NB): kopen, voor het te laat is

Dit is en blijft mijn lieveling. Nu al 50 % winst, en er zit nog veel meer aan te komen. Wacht maar tot de resultaten van die metallurgie studies er zijn. Dan wordt het pas echt feest. Instappen kan nog net, maar meer dan 0,35 mag u écht niet betalen.

→ Zeg niet dat ik u niet op tijd verwittigd heb: NioCorp Developments heeft alles mee om een succesverhaal te worden. Sinds bekend werd dat de private placement genoeg geld opgebracht heeft om de metallurgie studies te kunnen doen, is het aandeel van 0,22 naar 0,33 geschoten: meer dan 50 % winst op een maand dus. Inkopen kan nog net, maar boven de 3,2 zou ik toch niet gaan. Wellicht gaat het aandeel nu wat consolideren, alvorens het zijn volgende vlucht neemt. Maar ik kan wérkelijk geen reden zien waarom u niet minstens eens een percent in dit aandeel zou steken.

6. Silver Wheaton: kopen

Zilverprijs is allesbepalend (évidemment).

→ Vorige maand raadde ik u aan SLW te kopen, maar niet al uw kruis in één keer te verschietsen. Het kopje hierboven blokletterde: "Kopen, maar voorzichtig". Dat advies blijkt nu niet slecht geweest te zijn: vorige maand viel het aandeel van 25,5 naar 22,5 vandaag, waar het een nieuwe bodem lijkt gevonden te hebben.

Bekijk ik SLW op de LT, dan is er steun op 19,5 dollar. Had u vorige maand nog gewacht met uw aankopen, dan kan u deze maand met geruster gemoed instappen.

7. First Majestic: zelfde verhaal (opnieuw)

Treuzelaar. Lanterfanter. Doe voort.

→ Het lijkt wel alsof FR.TO Silver Wheaton op de voet volgt. Maand na maand zien we gelijkaardige bewegingen. Als dat zo blijft, dan moeten we ons geld in iets anders stoppen, want het heeft geen zin om éézelfde koersbeweging twee keer te volgen; we kunnen betere dingen doen met ons geld.

Ook hier zien we een forse daling, van 12,5 naar 10,5, en dat op één maand tijd. Ook hier kunnen de kopers met geruster gemoed instappen, al vraag ik me soms af of First Majestic niet op weg is naar zijn derde test. Op de LT bekeken zou dat wel eens kunnen:

Ik zou nu wel graag eens wat beweging zien, anders zwier ik dit aandeel buiten. Derde test mag, maar vanaf dan moet het vooruit gaan!!!

8. Hugoton: wachten

De aardgasprijs is sinds vorige maand aan een voorzichtige klim begonnen, van 4,25 dollar per Mcf naar 4,6 dollar

Blijft ook maar zijwaarts gaan. Niet echt tevreden over dit aandeel. Als ik tegen volgende maand betere kandidaten vind, dan gaat die er het eerst uit.

Als deze trend zich doorzet, dan mag verwacht worden dat Hugoton hierop gaat reageren, maar vooralsnog is er niet veel beweging in deze koers. Deze blijft om en bij de 7,8 dollar hangen:

Vorige maand gaf ik het advies tot kopen, maar nu zou ik zeggen: wachten. Er mag nu toch echt wel eens een duidelijker trend gaan komen. Anders is het de moeite niet meer.

9. Allana Potash: kopen

Investeerdere wachten tot net na het moment waarop men met de constructie begint. U kunt kiezen: nu al instappen tegen korting, maar wel het risico lopen dat er nog een haar in de boter komt. Of wachten, en dan wat meer betalen voor een aandeel dat wel nog zal stijgen, maar dus minder snel dan wanneer u nu instapt. Faites vos jeux.

→ Op 13 februari werd bekend dat Israël Chemicals een belang nam van 16 % in Allana Potash, en dit ter waarde van 23 mio. Vooral nog heeft zich dit niet vertaald in de prijs. Integendeel, het aandeel is nog ietsje verder weggezakt, van 0,44 vorige maand, naar 0,40 nu. Mijn advies, voor wie goed beseft dat dit nog steeds een hoog-risico-aandeel is, blijft evenwel kopen. Aandeel heeft ooit potentieel van 2,2 dollar laten zien, en toen was het project nog bijna niet ontwikkeld, dus hier zit veel meer in.

10. Mesa Royalty Trust: houden

→ Sinds midden februari steeg de koers van 22,5 naar 24,5 vorige maand, en naar 26 nu. Groei zou nu een beetje moeten vertragen om gezond te zijn. Versnelt die, dan kun je ervan op aan dat de koers over zijn eigen voeten zal struikelen en terug kan vallen naar de regio 23-24. LT-trend is echter positief. Af te wachten. U mag kopen, maar het is beter te wachten op zo'n terugvalletje.

NYSE:MTR

Mesa Royalty Trust (NYSE:MTR)

Ons geduld beloond. MTR bezig aan mooie opmars. Argument te meer om Hugoton buiten te zwieren: we hebben al een play op aardgas die het goed doet.

Lezersvragen

Bitstamp doet lastig

Beste Brecht,

Vorig jaar Bitcoin gekocht via Bitstamp (op aanraden van Tuur) en nu wil ik die rekening liquideren.

Wat doen ze moeilijk zeg bij Bitstamp.

Identiteitskaart doormailen, bewijs van domicilie...

Dan in een tweede mail een ganse vragenlijst en internationale pas doormailen !!

Ik heb dus tot op heden mijn centen nog niet terug..

Via jullie blad wordt Bitcoin heftig gepromoot. Bij deze zou ik het toch verstandig vinden om eventjes stil te staan bij dergelijke praktijken, zoals bij Bitstamp.

Ik hoop op een goeie afloop maar wat als.... Bitstamp die centen niet overschrijft...

Wat zijn mijn rechten en bij wie kan ik mijn gram halen.

Geloof me vrij... zolang die exchanges niet beter zijn gereguleerd en zich verstoppen in schimmige landen zal bitcoin niet aanspreken bij een iets breder publiek dan technenuten en wizkids.

Ik volg reeds geruime tijd jullie magazine en ik geloof in jullie theorie maar dergelijke praktijken zoals bij Bitstamp moeten aangepakt worden.

Graag Uw mening en eventuele hulp.

Mvgr,

Bezorgde Bert

Bezorgde Bert. Veel vragen deze maand. Zou hij zich nog zoveel zorgen maken na dit nummer, waarin inflatie en deflatie beter is uitgelegd? Ik hoop van niet!

Beste Bert,

Ik heb geen reden om aan te nemen dat Bitstamp onbetrouwbaar zou zijn. Het is inderdaad heel vervelend dat ze nu naar allerlei documenten vragen.

Bitstamp heeft zichzelf deze strenge regels opgelegd. Als immers de overheid op een bepaald moment zou vragen aan Bitstamp om te controleren of er geen fraude- of witwaspraktijken bezig zijn, hebben ze gedetailleerde gegevens van al hun (ex-)klanten. De enige manier om aan uw geld te geraken zal dus inderdaad betekenen dat je zal moeten meewerken met de procedure van Bitstamp.

Als je anoniem coins wil verkopen of kopen, zonder rompslomp, kan je voor kleine bedragen bitplaats.be of bitplaats.nl proberen, of voor grotere bedragen eventueel localbitcoins.com. In dat laatste geval moet je wel afspreken met onbekenden die uw coins willen verkopen of kopen voor cash. Dit kan risicovol zijn en dus dien je af te spreken met mensen die een hoge "frustrating" hebben.

In principe is het steeds mogelijk uw bitcoins uit de exchange te halen zonder de verificatieprocedure van Bitstamp te doorlopen en vervolgens de bitcoins dus via sites zoals localbitcoins of bitplaats te verkopen.

Als u nog verder vragen hebt, kan u me zeker contacteren.

Beste groeten,

Brecht.

Mijn bank zet mij onder druk – wat te doen?

Beste Brecht,

Ik word door de bank BNP Paribas Fortis zwaar onder druk gezet om hun fondsen te kopen, anders krijg ik daar ook geen lening.

Er zijn andere banken die dat wel willen doen zonder dat ik daar vrij grote sommen beleg.

Ik volg al jaren de adviezen van MacroTrends en Smartcapital en sinds dit jaar ook de aanbevelingen van Slim Beleggen.

Ik denk dat ik het hier beter mee afleg dan met die bankfondsen met instapkosten, uitstapkosten en in sommige gevallen ook nog beheerskosten.

Graag had ik uw mening hieromtrent geweten.

Met vriendelijke groeten

Bezorgde Bert

Beste Bert,

Een bank die je verplicht om geld erbij te beleggen voor je een lening kan krijgen, is mijn ogen geen goeie bank; ik zou in voorkomend geval meteen zeggen: "liquideer mijn volledige rekening, en dit tegen het eind van de week". We zijn allemaal veel te braaf geworden met die banken. Niet vergeten dat ZIJ vragende partij zijn om een krediet aan u te kunnen verkopen he!

In ieder geval: bankfondsen, daar neemt men enorme marges op. U kan uw geld beter zelf beheren, zeker als u weet wat eraan zit te komen. Koop goud, zilver, bitcoin, en nu en dan eens een goed aandeel, zoals NioCorp Developments, en dan kunnen die banken fluiten naar uw geld.

Beste groeten,

Brecht.

Ik snap uw signalen niet

Beste Brecht,

Ik heb uw beleggingsrooster bekeken. Aangezien ik een beginnend belegger ben wou ik even voorleggen wat ik in gedachten heb om te beleggen:

Franco Nevada 3.000 €

Royal Gold 3.000 €

Eldorado Gold 1.500 €

Silver Wheaton 1.500 €

First Majestic 1.500 €

U heb mij eens geschreven om als beginnend belegger geen aandelen te kopen met als risico: "Middel", om het enkel bij "Laag" te houden.

Hierboven zitten er echter drie in met risico middel.

Ik heb ze er toch bijgezet, voortgaande op wat u er over hebt geschreven.

Graag uw mening, ook wat de bedragen betreft die ik vermeld heb.

Ik heb tevoren al 6 aandelen aangekocht via Smart Capital voor 19.400 €

Voor het aankopen van goud ben ik een beetje bang dat de prijs nog gaat

Doe stille voort ...

Leterme tussen institutie en ideaal

Brecht Arnaert

In 2008, toen ik nog geloofde in de godsdienst van de Staat (democratie), schreef ik een analyse van de georganiseerde crisis van Fortis, de nationalisatie die daarop volgde, en de uitverkoop aan la Grande Patrie. Een vuil spel, gespeeld door de Franstaligen in samenspraak met de Nederlanders, die hun Abn Amro natuurlijk terug wilden. Mocht het u interesseren, google dan: "Doe stille voort ... Leterme tussen institutie en ideaal."

Er komt een dag waarop men bankiers op straat zal executeren. Ik doe dat nu al, zij het financieel. Geen cént krijgen ze nog van me. Al mijn verse cashflow komt dan wel nog toe op mijn fiatrekening, maar gaat onmiddellijk in goud, zilver, bitcoin, en nu en dan eens een aandeel. De boel mag morgen ontploffen: mij niet gezien.

dalen en dan nog jaren op dat niveau zal blijven hangen zoals het vroeger was.

Met vriendelijke groet,

Bezorgde Bert

Beste Bert,

Eerst en vooral mijn excuses voor het laattijdige antwoord. Ik ben in de afgelopen tijd druk in de weer geweest met het verkennen van nieuwe investeringsopportuniteiten en dus zijn de mails wat blijven liggen.

Bij deze:

- FNV en SLW: goeie beleggingen, staat buiten kijf.
- RGLD en ELD: zeker ook niet te versmaden, maar voorzichtig met die laatste
- FR: geen probleem daarmee, we zijn vertrokken.

Dus: go!

Inzake goud: niet wachten, maar in schijven bijkopen. Maak een afspraak met een lokale handelaar, om bijvoorbeeld gedurende een half jaar elke maand een vast bedrag bij hem te kopen. In het vorige nummer heb ik u het adres van mijn leverancier meegegeven. Misschien kunt u er wat mee.

Beste groeten,

Brecht

Beste Brecht,

Er is nog iets dat ik niet begrijp. In onderstaande mail zegt u: go !

Op 12 febr koop ik deze aandelen en twee weken later krijg ik een mail dat u winst hebt genomen omdat de aandelen te sterk gestegen zijn met de bedoeling om terug te kopen bij een correctie.

Op het moment dat u winst neemt stonden de koersen gemiddeld hetzelfde als ik heb aangekocht.

Is er een reden waarom je mij niet hebt aangeraden om ook nog te wachten!? Toen stonden de koersen even hoog.

Met vriendelijke groet,

Bezorgde Bert

Even iets anders, tussendoor. In MT Februari heb ik de libertaire filosofie uit de doeken gedaan: die filosofie die stelt dat belastingen democratische afpersing zijn en inflatie ondemocratische diefstal. Op dat nummer zijn veel reacties gekomen, teveel om op te sommen, maar de voornaamste was deze: "Als die filosofie werkt, waarom zijn er dan geen historische voorbeelden van?"

Geen? Tarara! Het Graafschap Vlaanderen was er bijvoorbeeld één. Daar moest de vorst voor extravagante projecten (een private oorlog met een andere soeverein bijvoorbeeld) zelfs komen bedelen. Dat verzoek om een bijdrage heette dan ook letterlijk een "bede".

Dat was voor ongewone projecten. Voor de gewone werd éérs de begroting opgemaakt (éérs!) en dan pas bekeken hoe dat gefinancierd zou worden. Ook dat betekent dat de vorst afhankelijk is van wat hij van zijn ideetjes aan de gemeenschap verkocht krijgt. Niet omgekeerd, zoals nu, waarbij men eerst belastingen int, en dan eens gaat in de neus peuteren over welke stomme projecten men ermee kan bedenken.

De Vlaamse Belforten, bijvoorbeeld, zijn publieke gebouwen, maar privaat gefinancierd. Niet met belastingen. In mijn ogen zijn het de mooiste gebouwen van Europa. Hierboven het Belfort van Gent. Moet u maar eens komen bezoeken, dan drinken we een pint. Dat zijn niet gewoon een hoop stenen, maar morele codes, uitgehouwen in steen: DON'T TREAD ON ME!

Beste Bert,

Het nadeel van een nieuwsbrief met een "rollende instap" is dat niemand aandelen heeft ingekocht op hetzelfde moment. De eerste abonnees, uit 2011, kijken tegen een andere waardering van FNV in hun portefeuille aan dan mezelf, en de waardering van FNV in mijn portefeuille is nog eens anders dan die van u, die op 12 februari kocht. Het is dan ook vrij moeilijk om advies "op maat" te geven, zoals ik bij u deed met die "go!". Ik kan u echter vertellen dat die go nog steeds geldt. Ik heb zelf winst genomen, omdat ik verwacht dat er een consolidatie komt van de prijs, maar dat hoeft u niet te volgen. Evengoed blijft u gewoon zitten, slikt een paar maanden afwaardering, waarna FNV (ik denk dat dat in juni zal gebeuren) terug aantrekt. Ik zit hele dagen die aandelen op te volgen, en is het voor mij maar een kleintje om even uit te stappen. Maar u heeft vast wel een ander leven, en voor u is het misschien een grotere kost om dat allemaal zo op te volgen. Die dingen zijn heel subjectief.

De reden dat ik u niet aangeraden heb te wachten is dan ook omdat er geen reden was: op dat moment (11 februari) stond FNV à 48 dollar genoteerd, dus wel degelijk lager dan nu. U vertelt mij dat uw gemiddelde aankoopprijs ongeveer hetzelfde was? Dat kan, maar ziet u hoe complex het is? Dat kan ik niet weten. Het enige wat ik kan vertellen is dat de koers te snel is gegaan, en dat er nu consolidatie nodig is. Eind februari was ik daar nog niet van overtuigd, eind maart wel.

Indien u nu al winst genomen had: ok, geen probleem, er komt zeker nog een lager instappunt. Indien u er nog geen genomen had: ook geen probleem, dan kan u in de komende maanden uw positie met korting uitbreiden; vandaar dat ik u aanraadde in schijven aan te kopen.

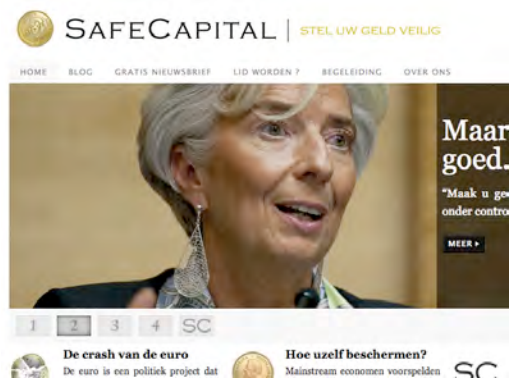
In het algemeen zou ik willen zeggen dat het van belang is om de lange termijn in het oog te houden. Fluctuaties genre 3 dollar zijn peanuts in vergelijking met wat dit aandeel op de LT kan doen. Misschien ben ik zélf een beetje te trade-achtig geweest, en had ik dit correctietje gewoon moeten afwachten. Ik zal mij daarover eens bezinnen. Maar in ieder geval: deze aandelen zijn solide - vrees niet.

Mocht u nog vragen hebben, aarzel dan niet om mij opnieuw te contacteren. Good luck!
Brecht.

Beste Brecht

Hartelijk dank voor uw helder en duidelijk antwoord.
Met vriendelijke groet,

Bezorgde Bert

Ik zal u een geheim verklappen: net voor ik door Tuur het aanbod kreeg om MacroTrends over te nemen, ging ik eigenlijk mijn eigen beleggingsblad lanceren: SafeCapital. Het idee was om een modelportefeuille van 100 000 euro te beheren, en de signalen te verkopen. Dat is eigenlijk de meest eerlijke manier, omdat iedereen dan kan controleren of de rendementen die je zegt te behalen, ook effectief juist zijn. Maar langs de andere kant: die rendementen zijn altijd historisch, en dus, als mensen pas geabonneerd zijn op je nieuwsbrief, dan kunnen ze onmogelijk mee zijn met wat jij al gedaan hebt. Dan is een beleggingsrooster, zoals we het met MacroTrends aanhouden, dus toch nog niet zo'n slecht idee.

Het liefste wat ik doe is lezingen geven. Mijn honorarium is 1000 euro, min 10 euro per persoon die in de zaal zit. Krijgt u dus honderd man bijéén, dan kom ik gratis. Voorwaarde is dan wel dat u de lezing opneemt, zodat die op YouTube kan bekeken worden door anderen. Meestal vraagt men dan ook wel wat inkomgeld. Simpel, toch? That's how markets work.

Ik heb 60 % cash. Wat te doen?

Beste Brecht

Met veel genoegen lees ik uw tegendraadse berichten. Vooral het vorige nummer van macrotrends vond ik prachtig. Dat u zelfs de voormalige leider van het Derde Rijk durft aan te halen getuigt van een ongekennde moed(terwijl natuurlijk verder alles mis is met de slechte man). maar goed, daar gaat het nu niet om. Waar het mij om gaat is de vraag wat te doen als je liquiditeiten hebt(vanwege de onzekerheden op de beurs die u aangeeft, of omdat je vastgoed te gelde hebt gemaakt). Je zit dan met zoals u het noemt "fiatgeld". Wat is daaraan te doen als je niet méér in edelmetaal en bitcoins wilt belggen?(omzetten in specifieke valuta, zo ja welke of wellicht nog iets anders?).

Graag hoor ik uw mening

vriendelijke groet

Bezorgde Bert

Beste Bert,

Mag ik vragen hoeveel procent u al in de triade hebt gestopt?

Beste groeten,

Brecht.

Waarde Brecht

25% edelmetaal (fysiek)

ik wilde nog 10 á 15% op korte termijn in goudmijnaandelen gaan beleggen

Maar dan blijf ik met zo'n 60% liquide middelen zitten

en wat daar mee te doen??

vriendelijke groet

Bezorgde Bert

Waarde Bert,

Wel, 25 % is nog niet overdreven. Ik zou dat durven optrekken tot 40 à 45 %. En Bitcoin, moet u zeker ook kopen: als u mijn prijsvoorspelling hebt gezien, dan weet u wellicht waarom. De rest zou ik misschien onderbrengen in een andere jurisdictie, buiten de klauwen van de Belgische fiscus, op een plaats waar vastgoed bijvoorbeeld nog helemaal niet zo overgewaardeerd is als hier.

Hoe groot het bedrag is dat u moet beheren, weet ik niet, maar indien u nog goud moet kopen, en u heeft er al veel fysiek thuis, dan kan ik u zeker www.globalgold.ch als opslagplaats aanbevelen. Verder zou ik ook nog zilver kopen, mocht u dat nog niet gedaan hebben.

Beste groeten,

Brecht.

In maart stond een recordbedrag van 250 miljard euro op de Belgische spaarboekjes. Het jaar daarvoor was dat nog 246 miljard, in augustus, en 218,7 miljard in mei. Ziet ernaar uit dat iedereen zijn geld wegtrekt uit zijn beleggingen. Stel u eens voor dat dit geld naar goud gaat? Voila: daar ziet u het potentieel van de mania-fase. U zit goed, geloof me vrij.

Denkt u nu werkelijk dat ik inzit met BTC die eventjes onder de 400 dipt? Bij het ter perse gaan van dit blad is alle commotie rond China en Australië en de hele reutemeteut al vergeten. Eind dit jaar, mits de logaritmische berekening stand houdt, komen we aan 1500 dollar. Stap in, nu het nog kan.

Beleggingsrooster

85-90% van het beschikbare vermogen							
Instap	Naam	Symbool	Prijs bij instap	Koers op 15/04/2014	€ %Winst (verlies)	Risico	Advies
30-6-2011	Fysiek goud	XAU**	1046,74	948,57	-9,38%	Laag	Kopen
30-6-2011	Fysiek zilver	XAG**	23,23	14,37	-38,14%	Laag	Kopen
7-11-2011	Remnimbi/Yuan	CNY	0,1137	0,1200	5,54%	Middel	Houden
14-8-2012	Singapore Dollar	SGD	0,652	0,5800	-11,04%	Middel	Houden
19-8-2011	Zwitserse Frank	CHF	0,8777	0,8200	-6,57%	Middel	Houden
19-8-2011	Canadese Dollar	CAD	0,7056	0,6500	-7,88%	Middel	Houden
4-10-2011	US Dollar	USD	0,751	0,7200	-4,13%	Middel	Houden
7-1-2012	Bitcoin	BTC	5,36	374,00	6877,61%	Middel	KOPEN!!!
10-15% van het beschikbare vermogen, begin met risico 'laag'							
Instap	Naam	Symbool	Prijs bij instap	Koers op 15/04/2014	€ %Winst (verlies)	Risico	Advies
30-6-2011	Franco-Nevada	TSE: FNV	37	51,37	38,84%	Laag	Houden
30-6-2011	Royal Gold	NASDAQ:RGLD	58,57	67,67	15,54%	Laag	Houden
30-6-2011	Sandstorm Gold	NYSEMKT:SAND	6,09	5,78	-5,09%	Middel	Winst n.
7-1-2012	Eldorado Gold	TSE:ELD	14,8	6,63	-55,20%	Middel	Kopen
15-1-2014	Niocorp Developm.	CVE:NB	0,23	0,305	32,61%	Hoog	Kopen
30-6-2011	Silver Wheaton	TSE:SLW	31,85	26,09	-18,08%	Middel	Kopen
30-6-2011	First Majestic	TSE:FR	17,84	10,62	-40,47%	Middel	Kopen
9-12-2012	Hugoton Roy. T.	NYSE:HGT	7,37	7,86	6,65%	Middel	Kopen
19-8-2011	Allana Potash	CVE:AAA	1,34	0,39	-70,90%	Hoog	Kopen
10-12-2012	Mesa Royalty Trust	NYSE:MTR	20,61	25,96	25,96%	Middel	Houden
VIZIER							
Instap	Naam	Symbool	Opmerkingen				
NOG NIET	Minco Silver	TSE:MSV	Op te volgen				